

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ 1-1/2018 г.

На основание чл. 99, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), § 20 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗООС (обн., ДВ, бр. 12 от 2017 г.), чл. 19, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), § 3, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби към Постановление № 26 на Министерския съвет от 9 февруари 2016 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 12/2016 г.) и във връзка с чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 39, ал. 12 и 13 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, (Наредбата за ОС),

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение (ИП) за „Автомагистрала Русе – Велико Търново“ по комбиниран вариант, с изпълнение на габарит А 27.

Възложител: Агенция „Пътна инфраструктура“
със седалище: гр. София, 1606, бул. „Македония“ № 3

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение е за изграждане на Автомагистрала „Русе - Велико Търново“, като са разгледани три варианта за реализация, както следва:

- червен вариант - от км 0+400 до км 131+825;
- син вариант - от км 0+400 до км 121+700;
- комбиниран вариант – от км 0+400 до км 133+239.97.

Основните технически параметри на трите варианта за приетата проектна скорост $V_{пр} = 120$ км/ч са: минимален радиус на хоризонтална крива – 720 м; минимална дължина на дъгата на кръгова крива – 65 м; минимален напречен наклон в хоризонтална крива - 2.50%; максимален напречен наклон в хоризонтална крива - 7.0%; максимален надлъжен наклон - 4.0 %; минимален надлъжен наклон - 0.5 (0) %; минимален радиус на изпъкнала вертикална крива – 16000 м; минимален радиус на вдлъбната вертикална крива - 8800 м; напречен наклон в прав участък - 2.50%; категория на движението - много тежко.

Варианти червен и син са предложени за реализиране с габарит - А 29 (със следните елементи: 2x1.75 м (3.50 м) разделителна ивица; 4x3.75 м платна за движение; 4x0.75 м водещи ивици; 2x2.50 м ленти за аварийно спиране; 2x1.25 м банкети), а комбинираният вариант - А 27 (със следните елементи: 2x1.00 м (2.00 м) разделителна ивица; 4x3.50 м платна за движение; 4x0.50 м водещи ивици; 2x3.00 м ленти за аварийно спиране; 2x1.50 м банкети).

И трите варианти трасета са с начало при км 0+400. На км 0+535 по автомагистралата се пресича трасето на републикански път II-21 „Русе - Тутракан - Силистра“, където се предвижда изграждането на кръгово кръстовище (на км 0+580) на ниво, което ще осигурява връзка с магистралата, посредством двулентови еднопосочни връзки. Връзките ще се включват в магистралата при км 1+500, на който ще се изгради второ кръгово кръстовище на ниво. Това кръстовище ще осигурява връзка между автомагистралата, бъдещият втори мост над р. Дунав при гр. Русе (посока Румъния), път II-21 „Русе - Силистра“, както и с интермодалния терминал на Национална компания „Железопътна инфраструктура“. Между двете кръгови кръстовища, в участъка от км 0+700 до км 1+400, ще се осигури зона за изграждането на граничен контролно пропускателен пункт (ГКПП) с ширина 150 м и дължина 200 ÷ 400 м. Трасето на магистралата, от км 0+400 до началото на ГКПП-то, ще преминава на второ ниво, над предвиденото първо кръгово кръстовище при км 0+580.

ЧЕРВЕН ВАРИАНТ, от км 0+400 до км 131+825 – идеен проект, 2016 г.:

Началото на варианта е при км 0+400. На км 0+535 по автомагистралата се пресича трасето на път II-21 „Русе - Тутракан - Силистра“.

Развитието на трасето продължава в посока юг-югозапад, като от км 2+700 до км 4+000 преминава югоизточно в непосредствена близост до интермодалния терминал на НКЖИ. В участъка от км 4+000 до км 4+500 трасето преминава западно на складова база „Дунарит“ АД гр. Русе. При км 6+463 трасето пресича общински път RSE 1130 „Русе - Николово“, като на това място е предвидено изграждането на пътен възел (п.в.) тип „полудетелина“, като се налага ситуационно и нивелетно изменение на общинския път.

При км 7+574 автомагистралата пресича железопътна линия № 9 „Русе разпределителна – Каспичан“ около ж.п. км 4+500 в междугарието Русе разпределителна – Образцов чифлик, като ж.п. линията преминава под автомагистралата.

Трасето на магистралата продължава в югозападна посока, като преминава покрай вилни зони и селищни образувания, пресича свързващите ги с гр. Русе пътища при км 9+626 (пътен подлез). При км 12+971 се пресича път II-23 „Русе – Червена Вода“, като пътят преминава над автомагистралата в пътен надлез (ПН).

При км 13+819 магистралата се пресича с път I-2 „Русе – Варна“, като на това място е предвидено изграждането на съвършен п.в. тип „пълна детелина“. Републиканският път преминава над автомагистралата с ПН.

Развитието на трасето продължава в посока юг-югозапад, отделено на 2.5 км източно от с. Басарбово и пресича р. Русенски Лом с мостово съоръжение с L=717 м при км 20+900 между с. Басарбово и с. Иваново.

Непосредствено след пресичането на р. Русенски Лом трасето на автомагистралата се пресича от общински път RSE 1101 „Красен – път III-501“ при км 21+677. Предложено е при км 21+764 изместване на трасето на посочения общински път с дължина от 900 м.

Следва последователното пресичане на път III-501 „Басарбово – Иваново“ и ж.п. линия № 4 „Русе – Горна Оряховица“ съответно при км 23+255 и км 23+337.

Третокласният път и ж.п. линията преминават над автомагистралата в пътен и железопътен надлез. При пресичането с път III-501 е заложено изграждането на п.в. тип „полудетелина“.

Трасето продължава в южна посока и при км 28+065 се пресича от общински път RSE 2107 „път I-5 – Иваново“. Следва пресичане на път I-5 при км 29+629 и изграждане на съвършен п.в. тип „пълна детелина“.

Развитието на трасето продължава в западна посока като при км 30+760 се пресича от местен път, а от км 33+500 до км 35+500 преминава на северно от регулацията на с. Тръстеник, като при км 36+149 се пресича от общински път RSE 3112 „Мечка-Тръстеник“.

Трасето на автомагистралата продължава своето развитие в югозападна посока, като от км 43+500 до км 46+000 минава между селата с. Горно Абланово и с. Екзарх Йосиф.

При км 47+708 автомагистралата се пресича от общински път RSE 1001 „Горно Абланово – Обретеник“. Предлага се изграждането на п.в. тип „полудетелина“ и изместване на трасето на общинския път на дължина от 900 м.

Следва развитие в западна посока, като от км 54+360 до км 57+785 има спускане и пресичане на р. Янтра при км 56+800 с мостово съоръжение с $L=997$ м на 900 м югоизточно от с. Белцов. След това трасето продължава в югозападна посока, като преминава южно на с. Белцов и при км 59+069 се пресича от общински път RSE 1211 „II-54 / Ценово-Белцов“.

Развитието на трасето преминава между с. Ценово и с. Пиперково, като при км 61+405 се пресича от път II-54 „Свищов – Бяла“ и е предвложено изграждането на п.в. тип „полудетелина“. При западния обход до с. Ценово, от км 61+447 до км 64+206 трасето е с максимален качващ надлъжен наклон от 4%, след което продължава в южна посока. При км 70+765 трасето се пресича от път VTR 1233 „Босилковци – Бяла /кв. Гара Бяла/“. При пресичането трасето на автомагистралата се доближава на 200 м западно от регулацията на Гара Бяла и главна ж.п. линия № 9 „Русе - Горна Оряховица“.

Трасето продължава в югозападна посока, като при км 74+725 се пресича с път I-3 „Плевен – Бяла“ с п.в. тип „пълна детелина“. След км 75+500 трасето преминава южно от с. Пейчиново, като се движи успоредно на около 600 м от път I-3. Приблизително след км 77+500 трасето прави ляв завой и продължава почти докрая да се движи в южна посока. При км 81+700 се пресича път III-407 „Моравица - Царевец“ с п.в. тип „полудетелина“.

След п.в. пътят се насочва на югозапад с хоризонтална крива от 5000 м и преминава между с. Обединение и с. Иванча. Участъкът до км 89+000 се характеризира с начупения си хълмист релеф с непрекъснати слизания и качвания. Около км 88+300 се пресича коритото на р. Коштра. Преди с. Иванча на км 89+143 се пресича път III-502 „Полски Тръмбеш-Горна Липница“ с п.в. тип „полудетелина“. С крива от 3000 м трасето се насочва на юг. Веднага след това при км 89+423 се пресича коритото на р. Елийска. Следва преодоляването на стръмната м. „Иванчов баир“.

При км 93+162 се пресича път III-504 „Самоводене-Алеково“ с подлез, като п.в. е тип „полудетелина“ с диагонално разположени пътни връзки.

След това пътят продължава в южна посока, насочва се към с. Ст. Стамболово, преминава се западно от селото. От км 96+400 до км 97+200 трасето е през III-та зона на СОЗ на дренаж „Юртлука“. Трасето продължава с продължително спускане до р. Росица. При км 101+556 се пресича трасето на АМ „Хемус“ с подлез, като е предложен п.в. „пълна детелина“. В края на пътните връзки на км 102+060 местен път VTR 1202 „Павликени-Паскалевец-VTR 1012“ пресича магистралата с надлез.

Магистралата продължава право на юг и преминава между с. Ресен и Водолей, като пресича път VTR 1012 „Ресен-Лесичери“ при км 104+195.

При км 107+362 се пресича ж.п. линия № 2 „София – Варна“. Пътят ще премине с надлез, който ще продължи и над р. Негованка, която се пресича на км 107+540.

На км 110+572 се пресича път III-3031 „Павликени - Самоводене“, ще се изгради п.в. тип „полудетелина“ с диагонални връзки. Трасето продължава западно от с. Хотница и при км 111+500 пресича дерето на р. Бохот. В края на моста на км 112+200 път VTR2011 „Хотница-Момин сбор“ пресича с магистралата. С плавна крива от 4000 м магистралата се насочва към р. Янтра.

Път I-4 „Коритна - Велико Търново - (I-2, о.п. Шумен)“ пресича при км 118+760 с надлез между с. Момин сбор и с. Леденик. Развива се п.в. „пълна детелина“.

В края на спускането се пресича ж.п. линия № 4 „Русе - Подкова“ при км 128+735 и р. Дряновска при км 128+800, като премостването е с голямо съоръжение. При път I-5 „Русе - Маказа“ на км 131+128 се проектира п.в. тип „детелина“, а път I-5 се реконструира до разклона за с. Дебелец. Краят на участъка се приема в края на ускорителния шлюз при км 131+825.

На път I-5 в посока Маказа северно от трасето на площ от 56.5 дка се разполага център за поддръжка на магистралата. Достъпът е през първокласния път и п.в.

Предложени за реализиране са 15 п.в. за връзка с пътищата от републиканската и част от общинските пътни мрежи, както следва: п.в. с път II-21 „Русе - Силистра“ на км 0+580; п.в. с път RSE1130 „I-2/ Русе - Николово“ на км 6+463; п.в. с път I-2 „Русе - Варна“ на км 13+819; п.в. с път III-501 „Басарбово - Иваново“ на км 23+255; п.в. с път I-5 „Русе - Велико Търново“ на км 29+629; п.в. с път RSE1001 „Горно Абланово - Обретеник“ на км 47+638; п.в. с път II-54 „Свищов - Бяла“ на км 61+405; п.в. с път I-3 „Плевен - Бяла“ на км 74+725; п.в. с път III-407 „Моравица - Царевец“ при км 81+700; п.в. с път III-502 „Полски Тръмбеш - Горна Липница“ при км 89+143; п.в. с път III-504 „Самоводене - Алеково“ при км 89+143; п.в. с АМ „Хемус“ при км 101+556; п.в. с път III-3031 „Павликени - Самоводене“ при км 110+572; п.в. с път I-4 „Коритна - Велико Търново - (I-2, о.п. Шумен)“ при км 114+760; п.в. с път I-5 „Русе - Маказа“ при км 131+128.

Големи съоръжения:

Общият брой мостове и виадукти **по червения вариант** е 37 с обща дължина 23 889 м, а именно: мост на км 7+532 над ж.п. линия; мост на км 16+555.50; мост на км 20+865 над р. Русенски Лом; мост на км 22+542; мост на км 23+664; мост на км 32+491; мост на км 36+697; мост на км 37+981; мост на км 40+298.50; мост на км 43+294; мост на км 45+665.50; мост на км 49+736; мост на км 51+138; мост на км 57+008 над р. Янтра; мост на км 65+878; мост на км 70+663.50 над VTR1233; мост на км 77+958; мост на км 79+358.50; мост на км 82+017.79 над Път III-407; мост на км 83+245.48; мост на км 85+433.91; мост на км 88+155.29 над р. Коштра; мост на км 89+423.47 над р. Елийска и Път III-502; мост на км 95+658; мост на км 96+935.54; мост на км 97+669.96; мост на км 99+006.09; мост на км 99+897.70; мост на км 104+982.50 над р. Росица; мост на км 107+464.50 над ж.п. линия и р. Негованка; мост на км 111+502.39 над р. Бохот и Път VTR2011; мост на км 120+091.10 над р. Янтра; мост на км 122+049.92; мост на км 122+702.02; мост на км 124+133.87; мост на км 124+133.87; мост на км 128+608.81 над ж.п. линия и р. Дряновска.

При пресичанията с пътища са предвидени общо 22 бр. големи съоръжения пътни подлези (ПП) и пътни надлези (ПН) с обща дължина 1 593 м, както следва: км 6+463 – ПП с път RSE 1130 "I-2/Русе-Николово"; км 9+626 - ПП на път към вилна зона Русе; км 12+971 - ПН с път II-23 "Русе-Червена вода"; км 13+819 - ПН с път I-2 "Русе-Варна"; км 21+764 - ПН с път RSE 1001 "Красен-път III-501"; км 23+255 - ПН с път III-

501 "Басарбово-Иваново"; км 23+337 - ПН с главна ж.п. линия N4 "Русе-Г.Оряховица"; км 28+065 - ПН с път RSE 2107 "път I-5-Иваново"; км 29+629 - ПН с път I-5 "Русе-Бяла"; км 36+149 - ПН с път RSE3112 "Мечка-Тръстеник"; км 47+641 - ПН с път Обретеник-Ген.Абланово; км 59+069 - ПП с път RSE1211 "II-54/Ценово-Белцов"; км 61+405 - ПП с път II-54 "Свищов-Бяла"; км 74+725 - ПП с път I-3 "Плевен-Бяла"; км 93+162 - ПП с път III-504 "Самоводене - Алеково"; км 101+556 - ПП с АМ Хемус; км 102+060 - ПН с път VTR1202 "Павликени - Паскалевец - VTR1012"; 104+195 - ПП с път VTR1012 "Ресен - Лесичери"; км 110+572 - ПН с път III- 3031 "Павликени - Самоводене"; км 118+760 - ПН с път I-4 "Коритна - I-2 о.п.Шумен"; км 131+128 - ПН с път I-5 "Русе - Маказа"; км 131+380 - ПН с връзка от п.в. при път I-5.

Селскостопанските пресичания са общо 37 бр., от които 30 селскостопански надлеза (ССН) и 7 селскостопански подлеза (ССП), както следва:

- ССН на км: 1+809; 5+117; 11+315; 15+093; 17+255; 19+510; 23+994; 25+692; 26+581; 30+761; 38+705; 44+172; 53+134; 54+951; 66+936; 69+365; 73+200; 76+473; 77+450; 80+480; 84+144; 86+354; 87+578; 91+349; 108+552; 116+506; 118+094; 129+984; 132+702.

- ССП на км: 34+714; 42+328; 64+114; 101+052; 106+062; 113+616; 127+446.

Тунели: от км 121+358 до 121+901 (с дължина 525 м) и от км 124+678 до км 125+560 (дължина 883 м).

Площадки за отдих:

- Площадка за краткотраен отдих Тип 1 с обособен сектор за почивка се разполага двустранно при км 14+900, 35+700, 73+000, 92+200 и 129+750;

- Площадка за краткотраен отдих Тип 2, с възможност за изграждане на търговски обслужващи обекти, се разполага двустранно при км 2+300, 53+500 и 106+600.

Предложен за реализиране е центърът за управление на движението на км 131+000, в края на автомагистралата, при центъра за поддръжка и експлоатация.

СИН ВАРИАНТ, от км 0+400 до км 121+700 – идеен проект, 2016 г.:

Началото е при км 0+400, като на км 0+535 по автомагистралата се пресича трасето на републикански път II-21 „Русе - Тутракан - Силистра“. Развитието на трасето продължава в посока юг-югозапад, като от км 2+700 до км 4+000 преминава югоизточно в непосредствена близост до интермодалния терминал на НКЖИ. В участъка от км 4+000 до км 4+500 трасето преминава западно на складова база „Дунарит“ АД гр. Русе. При км 6+463 трасето пресича общински път RSE 1130 „Русе-Николово“, като на това място е предвидено изграждането на п.в. тип „полудетелина“ и ситуационно и нивелетно изменение на общинския път на дължина от 700 м.

При км 7+574 автомагистралата пресича ж.п. линия № 9 „Русе разпределителна – Каспичан“ около ж.п. км 4+500 в междугарието Русе разпределителна – Образцов чифлик. Трасето на магистралата продължава в югозападна посока, като преминава покрай вилни зони и селищни образувания, пресича свързващия ги с гр. Русе път при км 9+576 с ПП. При км 12+563 се пресича път II-23 „Русе – Червена Вода“. При км 14+570 магистралата се пресича с път I-2 „Русе – Варна“, като на това място е предвидено изграждането на п.в. тип „полудетелина“. Развитието на трасето продължава в посока югозапад, като пресича р. Русенски Лом с мостово съоръжение при км 20+900 между с. Басарбово и с. Иваново. Непосредствено след пресичането на р. Русенски Лом трасето на автомагистралата се пресича от общински път RSE 1101 „Красен – път III-501“ при км 21+677, като се предвижда изместване на трасето на общинския път на дължина от 900 м.

Следва последователното пресичане на път III-501 „Басарбово – Иваново“ и ж.п. линия № 4 „Русе – Горна Оряховица“ съответно при км 23+258 и км 23+341. Трасето продължава в южна посока и при км 27+970 се пресича от общински път RSE2107 „път I-5 - Иваново“, който преминава над автомагистралата с ПН. Развитието на трасето продължава в посока юг-югозапад успоредно източно на трасето на път I-5 „Русе-Бяла“. При км 37+871 магистралата се пресича от път III-5001 „път I-5 – Две Могили“, като третокласният път преминава над магистралата в ПН. Трасето на III-5001 ще бъде коригирано на дължина от 900 м, като съществуващото трасе пресича магистралата при км 37+695.

В участъка от км 41+000 до км 43+000 трасето преминава западно от регулацията на гр. Две Могили. При км 41+760 се пресича от общински път RSE2004 „път III-501 – път I-5“, който преминава над магистралата в ПН, като трасето на общинския път ще бъде коригирано на дължина от 650 м. Развитието на трасето продължава в южна посока, като при км 45+859 се пресича от път III-501 „Две Могили – Борово“, като третокласният път преминава под автомагистралата в ПП. На същото място е предвидено изпълнението на п.в. тип „полудетелина“. При км 45+886 трасето се пресича от ж.п. линия № 4 „Русе – Горна Оряховица“, която се запазва на съществуващото си ниво и преминава в ж.п. подлез под магистралата. Следва пресичане с път RSE1005 „път I-5 – Батишница“ при км 47+336 който преминава над магистралата в ПН. В участъка от км 47+200 до км 48+400 трасето преминава западно от с. Батишница. Трасето продължава в южна посока успоредно на ж.п. линия № 4 „Русе – Горна Оряховица“.

В участъка от км 52+600 до км 55+000 трасето се насочва източно на гр. Борово. При км 54+954 трасето пресича път RSE3007 „Борово – Баниска“, който преминава под магистралата в един от отворите на многоотворно мостово съоръжение. Трасето продължава в западна посока, като преминава между гр. Борово и с. Пет Кладенци като при км 57+500 се пресича от път III-5101 „Борово – Пет Кладенци“. Трасето на III-5101 ще бъде коригирано на дължина от 900 м, като съществуващото трасе пресича магистралата при км 57+245.

Трасето продължава в югозападна посока, като при км 61+106 се пресича от път II-51 „Бяла - Попово“, който преминава над магистралата в ПН и п.в. тип „полудетелина“.

На км 65+452 се предвижда изпълнението на п.в. с продължението на път I-3 „Гара Бяла-Ботевград“. Продължението на I-3 е с дължина 7.58 км. П.в. ще бъде тип тропет.

Двустранно при км 68+240 се разполага площадка за краткотраен отдых тип-1.

След това трасето се насочва в южна посока и преминава западно от с. Каранци. На км 71+390 пресича път III-407 „Моравица-Царевец“. Предвижда се п.в. тип диамант.

На км 74+950 пресича път свързващ с. Раданово и с. Орловец под голямо съоръжение. След това трасето преминава източно от с. Петко Каравелово и с. Куцина.

На км 79+777 се пресича път VTR1292 „Паисий - Петко Каравелово“ под голямо съоръжение, а след това и р. Янтра.

Около км 86+644 трасето на автомагистралата пресича ж.п. линия № 4 „Русе – Горна Оряховица - Подкова“.

На км 87+700 синият вариант пресича път VTR1013 „Никюп-Крушето“. След това магистралата преминава западно от с. Крушето и продължава право на юг. След с. Крушето на км 89+657 се пресича АМ „Хемус“ с п.в. тип „пълна детелина“. Река Росица се пресича на км 90+091 и продължава следвайки посоката на ж.п. линията без да я пресича, като с. Янтра се заобикаля от запад.

Път III-5003 „Поликрайще-Янтра“ се пресича при км 92+668, като е предложен п.в. „полудетелина“. На км 96+906 трасето пресича ж.п. линия № 2 „София – Варна“ и веднага след това на км 96+975 пресича път II-53 „Поликрайще-Бяла“. В този участък автомагистралата преминава между с. Поликрайще и с. Първомайци. При км 99+990 трасето на АМ пресича обходната ж.п. линия „Ресен – Г. Оряховица разпределителна“. Около км 100+241 автомагистралата пресича път III-504 „(I-5)-Самоводене-Ресен-Алеково“ и минава западната страна на с. Самоводене, като ще се изгради п.в. тип „полудетелина“.

На км 110+371 синият вариант пресича път I-4, като е заложено изграждането на п.в. тип „полудетелина“ от северната страна на път I-4. Следва заобикаляне от запад на с. Леденик и с. Шемшево. На км 111+835 трасето пресича р. Янтра, а на км 112+418 автомагистралата - път VTR2002 „Пушево – Шемшево“. Следва изграждане на два тунела, предвид планинския характер на терена. На км 114+390 синият вариант пресича път GAB3110 „Керека – Шемшево“, а на км 118+552 пресича главната ж.п. № 4 „Русе - Горна Оряховица-Маказа“. След това трасето преминава от юг на ж.п. гара Дебелец и с. Дебелец. Пресича път I-5 „Русе – Маказа“ на км 120+942 и е заложено изграждане на п.в. тип „пълна детелина“. Краят на участъка е на км 121+700.

Предложени за реализиране са 14 п.в. за връзка с пътищата от републиканската и част от общинските пътни мрежи, както следва: п.в. с път II-21 „Русе - Силистра“ на км 0+580; п.в. с път RSE1130 „I-2/ Русе - Николово“ на км 6+463; п.в. с път I-2 „Русе - Варна“ на км 14+570; п.в. с път III-501 „Басарбово - Иваново“ на км 23+258; п.в. с път RSE2107 „Път I-5 - Иваново“ на км 27+970; п.в. с път III-501 „Две Могили - Борово“ на км 45+859; п.в. с път II-51 „Две Могили - Борово“ на км 45+859; п.в. с път РП I-3 „Гара Бяла - Ботевград“ на км 65+452; п.в. с път III-407 „Моравица - Царевец“ при км 71+390; п.в. с АМ „Хемус“ при км 89+657; п.в. с път I-5 „Русе - Маказа“ при км 98+621; п.в. с път III-504 „Самоводене - Алеково“ при км 100+241; п.в. с път I-4 „Коритна - Велико Търново - (I-2, о.п. Шумен)“ при км 110+145; п.в. с път I-5 „Русе - Маказа“ при км 120+942.

Големи съоръжения:

Общият брой мостове и виадукти **по синия вариант е 29** с обща дължина 19 993 м, а именно: мост на км 7+532 над ж.п. линия; мост на км 10+164.50; мост на км 16+062; мост на км 20+868.50; мост на км 22+541.50; мост на км 23+674.50; мост на км 30+138; мост на км 33+787.50; мост на км 53+637.50; мост на км 54+074; мост на км 55+263.50 над път RSE3007; мост на км 57+858.50; мост на км 58+738.50; мост на км 59+698.50 над стопански път; мост на км 60+659.50; мост на км 61+445.50; мост на км 62+375.50; мост на км 63+534.50 над RSE3021 и път II-51 „Бяла – Копривец“; мост на км 71+378.50 над път III-407; мост на км 73+062; мост на км 74+851 над местен път; мост на км 77+206.50; мост на км 78+065.50; мост на км 79+528.50 над път VTR 1292 и р. Янтра; мост на км 90+092.50 над р. Росица; мост на км 101+737.50 над стопански път; мост на км 105+778.50; мост на км 111+958.50 над р. Янтра и VTR2002; мост на км 118+863 над ж.п. линия № 4 и р. Дряновска.

При пресичанията с пътища са предвидени общо **27 бр. големи съоръжения ПП и ПН с обща дължина 1 813 м**, както следва: км 6+463 - ПП с път RSE 1130 "I-2/Русе-Николово"; км 9+576 - ПП с път за вилни зони Русе; км 12+563 - ПН с път II-23 "Русе-Червена вода"; км 14+570 - ПН с път I-2 "Русе-Варна"; км 21+681 - ПН с местен път; км 23+258 - ПН с път III-501 "Басарбово-Иваново"; км 23+341 - Железопътен надлез с главна ж.п. линия № 4 "Русе - Горна Оряховица"; км 27+970 - ПН с път RSE2107 "път I-5 - Иваново"; км 37+871 - ПН с път RSE2004 "III-501 - I-5"; км 41+760 - ПН с път RSE2004 "III-501 - I-5"; км 45+859 - ПП с път III-501 "Две Могили - Борово"; км 45+886 - Железопътен подлез с главна ж.п. линия № 4 "Русе - Горна Оряховица"; км 47+336 -

ПН с път RSE1005 "I-5 - Батишница"; км 57+500 - ПН с път III-5101 "Борово - Пет кладенци"; км 61+106 - ПН с път II-51 "Бяла - Попово"; км 65+452 - ПП път I-3 "Гара Бяла - Ботевград"; км 86+640 - Железопътен подлез с ж.п. линия № 4 "Русе - Варна"; км 87+700 - ПП с път VTR1013 "Никюп-Крушето"; км 89+657 - ПН с АМ "Хемус"; км 92+668 - ПН с път III-5003 "Поликраище-Драганово"; км 96+900 - Железопътен подлез с ж.п. линия № 2 "София - Варна"; км 96+975 - ПП с път II-53 "Поликраище-Бяла"; км 98+621 - ПН с път I-5 "Русе-Маказа"; км 99+985 - Железопътен подлез с ж.п. линия "Ресен-Г.Оряховица"; км 100+241 - ПП с път III-504 "Алеково - Самоводене"; км 110+371 - ПН с път I-4 „Коритна - I-2 о.п. Шумен“; км 120+942 - ПН с път I-5 "Русе - Маказа".

Селскостопанските пресичания са общо 35 бр. от които 16 ССН и 19 ССП, както следва:

- ССН на км: 1+809; 5+117; 11+209; 16+859; 19+029; 25+696; 26+541; 28+876; 34+869; 35+661; 39+622; 41+339; 52+191; 55+908; 96+336.

- ССП на км: 9+586; 15+276; 32+402; 37+263; 43+161; 44+827; 51+481; 66+966; 68+942; 70+203; 74+303; 81+066; 83+051; 84+877; 91+500; 94+581; 107+892; 113+622; 117+260.

Тунели: от км 113+175 до 113+585 (с дължина 410 м) и от 114+200 до 115+700 (с дължина 1500 м).

Площадки за отдих:

- Площадка за краткотраен отдих Тип 1 с обособен сектор за почивка се разполага двустранно при км 19+200, 35+300, 68+240, и 107+500;

- Площадка за краткотраен отдих Тип 2, с възможност за изграждане на търговски обслужващи обекти, се разполага двустранно при км 2+300, 48+400 и 107+500.

Центърът за управление на движението е предвидено да се реализира в края на автомагистралата при км 120+800, при центъра за поддръжка и експлоатация.

КОМБИНИРАН ВАРИАНТ, от км 0+400 до км 133+239.97 – идеен проект, 2017 г.:

Началото на варианта е при км 0+400, като трасето пресича път II-21 „Русе - Силистра“ при км 0+535. Развитието на трасето продължава в посока юг-югозапад, като от км 2+700 до км 4+000 преминава югоизточно в непосредствена близост до интермодалния терминал на НКЖИ. В участъка от км 4+000 до км 4+500 трасето преминава западно на складова база „Дунарит“ АД гр. Русе. При км 6+484 трасето пресича общински път RSE 1130 „Русе-Николово“ като е предвидено изграждането на п.в. тип „полудетелина“. Общинският път преминава под автомагистралата в ПП, като се налага ситуационно и нивелетно изменение на общинския път на дължина от 700 м. При км 7+604 автомагистралата пресича ж.п. линия № 9 „Русе разпределителна - Каспичан“ около жп км 4+500 в междугарието Русе разпределителна - Образцов чифлик.

Трасето на магистралата продължава в югозападна посока, като преминава покрай вилни зони и селищни образувания, като пресича свързващите ги с гр. Русе пътища при км 9+560 (ПП). При км 12+569 се пресича път II-23 „Русе - Червена Вода“, като пътя преминава над автомагистралата в ПН. При км 14+591 магистралата се пресича с I-2 „Русе - Варна“ като на това място е предвидено изграждането на п.в. тип „диамант“. Развитието на трасето продължава в посока юг-югозапад и пресича р. Русенски Лом с голямо мостово съоръжение при км 20+900 между с. Басарбово и с. Иваново. Непосредствено след пресичането на р. Русенски Лом трасето на магистралата се пресича от общински път RSE 1101 „Красен – път III-501“ при км

21+704, като при км 21+780 се залага изместване на трасето на RSE1101 на дължина от 900 м. Следва последователното пресичане на път III-501 „Басарбово – Иваново“ и ж.п. линия № 4 „Русе – Горна Оряховица“ съответно при км 23+282 и км 23+364. Трасето продължава в южна посока и при км 27+993 се пресича от общински път RSE2107 „Път I-5 – Иваново“ който преминава над автомагистралата с ПН и е предвидено изграждането на п.в. тип „полудетелина“. В този участък трасето на магистралата преминава западно на с. Иваново. Развитието на трасето продължава в югозападна посока, като при км 34+740 се доближава източно от регулацията на с. Тръстеник и до км 37+000 продължава в посока юг успоредно на трасето на път I-5 източно от пътя. Следва пресичане с път III-5001 „Път I-5 - Две Могили“ при км 37+957, като третокласния път преминава над магистралата в ПН. Автомагистралата се пресича от път I-5 „Русе - Бяла“ при км 40+071, като главния път преминава над трасето на ИП в ПН и ще се изгради п.в. тип „пълна детелина“. Трасето на АМ „Русе - Велико Търново“ продължава своето развитие в югозападна посока, като от км 42+000 до км 44+000 минава между с. Екзарх Йосиф и с. Обретеник. При км 44+619 автомагистралата се пресича от път RSE 1001 „Горно Абланово - Обретеник“ като общинския път преминава над автомагистралата в ПН и се предлага п.в. тип „полудетелина“. Следва развитие на трасето в западна посока, като от км 54+724 до км 58+071 има нивелетно спускане и пресичане на р. Янтра при км 57+050 с голямо мостово съоръжение на 900 м югоизточно от с. Белцов. След пресичането на р. Янтра, трасето продължава в югозападна посока, като преминава южно на с. Белцов и при км 59+382 се пресича от общински път RSE1211 „II-54 / Ценово - Белцов“ който преминава под автомагистралата в ПП. Развитието на трасето преминава между с. Ценово и с. Пиперково, като при км 61+734 се пресича от път II-54 „Свищов – Бяла“, който преминава под автомагистралата в ПП. При това пресичане е предвидено изграждането на п.в. тип „полудетелина“. При км 68+566 е предвидено изграждането на п.в. тип „тромпет“ който ще осигурява връзка с Гара Бяла посредством път II-54. При км 71+094 трасето се пресича от път VTR1233 „Босилковци - Бяла /кв. Гара Бяла/“ като общинския път преминава под автомагистралата в един от отворите (L=40.00 м) на мостово съоръжение. При пресичането трасето на магистралата се доближава западно на Гара Бяла и ж.п. линия № 9 „Русе - Горна Оряховица“. Трасето продължава в югозападна посока, като при км 75+345 се пресича с път I-3 „Плевен - Бяла“ с изпълнение на съвършен п.в. тип „пълна детелина“. След това магистралата преминава южно от с. Пейчиново, като се движи успоредно на път I-3. Приблизително след км 77+500 пътя прави ляв завой с две обратни криви с радиуси съответно 1100 и 1500 м и продължава да се движи в южна посока до края на проектния участък. От км 81+000 до км 83+000 се преминава източно от с. Страхилово. При км 82+235 се пресича път III-407 „Моравица - Царевец“, а при км 84+500 се преминава на 2 км югозападно от с. Климентово. След км 87+200 с дясна хоризонтална крива трасето се насочва между с. Обединение и с. Иванча. На км 89+807 се пресича дълбоко дере и коритото на р. Коштра с голямо мостово съоръжение с дължина 637 м, а след това с крива трасето се насочва на юг.

При км 89+661 магистралата преминава над път III-502 „Полски Тръмбеш - Горна Липница“ с голямо съоръжение. Веднага след това при км 89+990 се пресича коритото на р. Елийска и следва преодоляването стръмната м. „Иванчов баир“. Следващите 7 км до 97+000 се характеризират със сравнително спокоен терен с плавно изкачване. При км 93+782 се пресича път III-504 „Самоводене - Алеково“ с подлез и предложение за п.в. тип „полудетелина“. Пътят продължава в южна посока, насочва се към с. Ст. Стамболово и преминава се западно от селото. От км 96+500 до км 99+500 трасето се развива западно на селото и следва 9 км спускане към р. Росица. При км

102+780 се пресича проектното трасе на АМ „Хемус“ с ПП, като се развива п.в. тип „пълна детелина“. Магистралата продължава право на юг и преминава между с. Ресен и с. Водолей, като пресича местен път VTR1012 „Ресен - Лесичери“ при км 105+430. Река Росица се пресича при км 106+425 с голямо съоръжение и се преминава се западно на с. Ресен.

При км 108+586 се пресича жп линия № 2 София - Варна, а на 108+730 се премоства р. Негованка. На км 111+709 е п.в. с път III-3031 „Павликени - Самоводене“. Трасето продължава западно на с. Хотница и при км 112+715 пресича р. Бохот. След това с две плавни криви магистралата се насочва към път I-4 и р. Янтра. Път I-4 „Коритна - Велико Търново-(I-2, о.п. Шумен)“ се пресича при км 119+983 с надлез между с. Момин сбор и Леденик. След пресичането на път I-4 терена рязко пада към р. Янтра и се налага изграждането на най-голямото мостово съоръжение с дължина от 1557 м. Предвид релефа на терена след р. Янтра до края на обекта при път I-5 „Русе - Маказа“ се налага изграждането на големи съоръжение, четири тунела по лявото платно и два по дясното. След началото на тунел № 3 се пресича местен път GAB3110 „Керека - Шемшево“, като пътят преминава над тръбата. След излизането от тунели № 3 (дясна тръба) и № 4 (лява тръба) терена се спуска към коритото на р. Дряновска река. В края на спускането преди реката се пресича жп линия № 4 „Русе - Подкова“ при км 129+959 и р. Дряновска при км 130+030, като премостването е с 37 отворно съоръжение. При път I-5 „Русе - Маказа“ на км 132+351 се проектира п.в. тип „детелина“. Кай на проектния участък е в правата след последната хоризонтална крива.

Предвидени за реализиране са 18 п.в. за връзка с пътищата от републиканската и част от общинските пътни мрежи, както следва: п.в. път II-21 „Русе - Силистра“ – км 0+533.26; Интермодален терминал гара „Изток разпределителна“ – км 1+500; п.в. път RSE 1130 „I-2/ Русе - Николово“ – км 6+463.15; п.в. път I-2 „Русе - Варна“ - км 14+590.91; п.в. път III -501 „Басарбово - Иваново“ - 23+282.15; п.в. път RSE 2107 „Път I-5 - Иваново“ – км 27+993.26; п.в. път I-5 „Русе - Бяла“ - 40+071.03; п.в. път RSE 1001 „Горно Абланово – Обретеник“ – км 44+619.24; п.в. път II-54 „Свищов – Бяла“ - км 61+734.35; п.в. „Гара Бяла“ - км 68+566.12; п.в. път I-3 „Плевен - Бяла“ – км 75+344.57; п.в. път III-407 „Моравица – Царевец“ – км 82+235.47; п.в. път III - 502 „Полски Тръмбеш - Горна Липница“ – км 89+661.45; п.в. път III - 504 „Самоводене – Алеково“ - 93+782.75; п.в. АМ „Хемус“ – км 102+779.91; п.в. път III - 3031 „Павликени – Самоводене“ – км 111+709.57; п.в. път I - 4 „Коритна - I-2 о.п. Шумен“ - 119+983.48; п.в. път I - 5 „Русе – Маказа“ - 132+351.62.

Големи съоръжения:

Общият брой мостове и виадукти **по комбинирания вариант** е 22 с обща дължина 14 853 м, а именно: мост с дължина 357 м от км 7+385.92 до км 7+742.92; мост с дължина 677 м от км 15+861.97 до км 16+538.97; мост с дължина 717 м от км 20+533.63 до км 21+250.63; мост с дължина 517 м от км 22+294.54 до км 22+811.54; мост с дължина 397 м от км 36+663.00 до км 37+099.97; мост с дължина 437 м от км 39+237.71 до км 39+674.71; мост с дължина 557 м от км 49+161.28 до км 49+718.28; мост с дължина 917 м от км 56+721.60 до км 57+638.60; мост с дължина 717 м от км 65+847.11 до км 66+564.11; мост с дължина 317 м от км 70+797.93 до км 71+114.93; виадукт с дължина 597 м от км 82+210 до км 82+807; виадукт с дължина 517 м от км 83+515 до км 84+032; виадукт с дължина 757 м от км 85+763 до км 86+520; мост с дължина 637 м от км 88+337 до км 88+974; мост с дължина 557 м от км 89+720 до км 90+277; мост с дължина 677 м от км 105+848 до км 106+525; виадукт с дължина 1037 м от км 108+409 до км 109+446; виадукт с дължина 1140 м от км 112+324 до км 113+464; мост с дължина 1510 м от км 120+282 до км 121+792; виадукт с дължина 117 м от км

123+162 до км 123+279; виадукт с дължина 757 м от км 125+012 до км 125+769; мост с дължина 940 м от км 129+597 до км 130+537.

Селскостопанските пресичания са общо 21 бр. от които 12 ССН и 9 ССП:

- ССН на км: 18+102; 25+718; 41+791; 76+768; 78+140; 81+002; 84+664; 87+440; 96+905; 107+285; 110+557 и 117+730.

- ССП на км: 32+453; 34+978; 50+758; 53+707; 67+266; 91+871; 100+100; 101+202 и 114+740.

Тунели:

- Тунел 1: лява тръба L=685 м (от км 122+440 до км 123+125) и дясна тръба L=754м (от км 122+402 до км 123+156);

- Тунел 2: лява тръба L=250м (от км 123+290 до км 123+540), няма дясна тръба;

- Тунел 3: лява тръба L=1362м (от км 125+793 до км 127+155) и дясна тръба L=1357м (от км 125+800 до км 127+157);

- Тунел 4: лява тръба L=186 м (от км 127+205 до км 127+390) няма дясна тръба;

Площадки за отдих:

- Площадка за краткотраен отдих Тип 1 - с обособен сектор за почивка се разполага двустранно, както следва: от км 17+439 до км 17+939; от км 34+439 до км 34+939; от км 73+039 до км 73+639; от км 95+139 до км 95+639 и от км 130+639 до км 131+339.

- Площадка за краткотраен отдих Тип 2 - с възможност за изграждане на търговски обслужващи обекти, се разполага симетрично двустранно от км 2+100 до км 2+500; от км 53+039 до км 53+639 и от км 107+539 до км 108+139.

Центърът за управление на движението ще се реализира на км 132+500, в края на автомагистралата, при центъра за поддръжка и експлоатация.

При реализирането на ИП се налага реконструкция на инженерни мрежи (електропреносни мрежи, водопроводи, газопроводи, напоителни канали, оптични кабели и др.):

Реконструкции на електропреносни мрежи при:

Червен вариант:

- Електропроводи средно напрежение ВЛ 20 kV – 38 бр.

- Електропроводи високо напрежение: ВЛ 110 kV „Балтата“ и ВЛ 110 kV „Гагала“ при км 3+622; ВЛ 110 kV „Балтата“ при км 6+455; ВЛ 110 kV „Липник“ при км 10+921; ВЛ 110 kV „Дунав мост“ при км 10+956; ВЛ 110 kV „Обретенов“ при км 11+722; ВЛ 110 kV „Ангел Кънчев“ при км 11+747; ВЛ 110 kV „Буйна Яна“ при км 12+802; ВЛ 110 kV „Синчец“ при км 12+840; ВЛ 110 kV „Долапите“ при км 15+153; ВЛ 110 kV „Кулата“ при км 15+175; ВЛ 110 kV „Долапите“ при км 22+817; ВЛ 110 kV „Кулата“ при км 24+641; ВЛ 220 kV „Стрелец“ при км 24+727; ВЛ 220 kV „Стрелец“ при км 29+322; ВЛ 110 kV „Кулата“ при км 29+363; ВЛ 110 kV „Вардим“ при км 59+822; ВЛ 220 kV „Вит“ при км 108+770; ВЛ 400 kV „Отечество“ при км 108+848; ВЛ 110 kV „Бохот“ при км 109+795; ВЛ 400 kV „Отечество“ при км 117+781; ВЛ 400 kV „Родина“ при км 117+943; ВЛ 220 kV „Янтра“ при км 125+505; ВЛ 110 kV „Зая-Буковец“ при км 125+570.

Син вариант

- Електропроводи средно напрежение ВЛ 20 kV – 47 бр.

- Електропроводи високо напрежение: ВЛ 110 kV „Балтата“ и ВЛ 110 kV „Гагала“ при км 3+622; ВЛ 110 kV „Балтата“ при км 6+455; ВЛ 110 kV „Липник“ при км 12+837; ВЛ 110 kV „Дунав мост“ при км 12+878; ВЛ 110 kV „Обретенов“ при км 13+126; ВЛ 110 kV „Ангел Кънчев“ при км 13+144; ВЛ 110 kV „Буйна Яна“ при км

13+168; ВЛ 110 kV „Синчец“ при км 13+198; ВЛ 110 kV „Долапите“ при км 13+720; ВЛ 110 kV „Кулата“ при км 13+751; ВЛ 110 kV „Долапите“ при км 15+044; ВЛ 110 kV „Долапите“ при км 22+819; ВЛ 110 kV „Кулата“ при км 24+645; ВЛ 220 kV „Стрелец“ при км 24+943; ВЛ 220 kV „Стрелец“ при км 38+255; ВЛ 110 kV „Кулата“ при км 38+383; ВЛ 110 kV „Кулата“ при км 40+543; ВЛ 220 kV „Стрелец“ при км 40+644; ВЛ 110 kV „Кулата“ и ВЛ 110 kV „Манастирица“ при км 42+860; ВЛ 220 kV „Стрелец“ при км 63+634; ЕПО 110 kV „Орловец“ при км 3+618 (на отклонение); ВЛ 110 kV „Орловец“ при км 6+705 (на отклонение); ВЛ 110 kV „Бутан“ при км 84+605; ВЛ 400 kV „Отечество“ от км 98+000 до км 99+200; ВЛ 220 kV „Вит“ при км 99+601; ВЛ 400 kV „Отечество“ при км 99+647; ВЛ 110 kV „Бохот“ при км 99+915; ВЛ 400 kV „Отечество“ при км 110+063; ВЛ 400 kV „Родина“ при км 110+204; ВЛ 220 kV „Янтра“ при км 115+300; ВЛ 110 kV „Зая-Буковец“ при км 145+410.

Комбиниран вариант

- Електропроводи средно напрежение ВЛ 20 kV – 23 бр.
- Електропроводи високо напрежение: ВЛ 110 Kv – км 39+255; км 111+018; ВЛ 220 Kv – км 39+181; км 109+993; км 126+714; км 126+801; ВЛ 400 Kv – км 110+071; км 119+008; км 119+167.

Реконструкция на комуникационни линии и съоръжения към тях (оптични, комуникационни и др.):

Червен вариант: км 0+535; км 5+870; км 6+470; км 9+300; км 12+958; км 13+250; км 13+819; км 18+747; км 22+668; км 23+255; км 24+700; км 28+847; км 29+628; км 34+250; км 59+079; км 61+985; км 62+526; км 64+109; км 104+225; км 110+572; км 118+760; км 118+760; км 120+272; км 124+040; км 124+600; км 131+100; от км 0+400 до км 131+825.

Син вариант: км 0+535; км 5+870; км 6+470; км 9+300; км 12+555; км 14+600; км 18+747; км 22+730; км 23+255; км 24+700; км 28+847; км 32+016; км 45+860; км 61+106; км 69+362; км 71+290; км 78+110; км 98+621; км 100+300; км 102+700; км 110+371; км 110+371; км 111+946; км 113+158; км 113+468; км 113+900; км 114+376; км 120+900; от км 0+400 до км 121+700.

Комбиниран вариант: км 0+535; км 6+460; км 6+475; км 12+558; км 14+538; км 14+608; км 14+640; км 18+777; км 22+694; км 23+293; км 23+316; км 24+724; км 38+030; км 40+042; км 40+058; км 59+408; км 62+312; км 62+854; км 64+437; км 105+446; км 111+739; км 119+975; км 120+023; км 121+495; км 125+263; км 125+788; км 125+829; км 132+298; км 132+325.

Пресичане на водопроводи:

Червен вариант: км 1+811; км 2+840; км 2+845; км 2+855; км 2+900; км 9+682; км 12+800; км 33+313; км 46+340; км 46+710; км 47+710; км 55+460; км 65+730; км 65+870; км 89+085; км 118+870.

Син вариант: км 1+811; км 2+840; км 2+845; км 2+855; км 2+900; км 9+750; км 12+580; км 15+520; км 36+980; км 39+920; км 57+280; км 60+875; км 62+600; км 88+150; км 89+080; км 91+960; км 94+920; км 99+420; км 106+150.

Комбиниран вариант: км 2+841; км 2+866; км 2+888; км 9+808; км 12+606; км 15+541; км 36+864; км 39+354; км 43+810; км 55+746; км 66+072; км 66+173; км 89+611; км 120+092; Консервирана (резервна) водопроводна система км 107+195; км 107+848; км 110+778.

Реконструкция на участъците от съществуващите газопроводи:

Общи за червен, син и комбиниран вариант:

- км 1+810 – предвижда се на съществуващият газопровод да бъде монтиран нов разрезен кожух от стоманени тръби;

- км 2+860 – изместване на газопровода с дължина 85 м и поставяне на предпазен стоманен кожух;
- км 3+700 – изместване на газопровода с дължина 750 м;
- км 6+070 – изместване на газопровода с дължина 850 м и монтиране на нов предпазен стоманен кожух.

Червен вариант:

- от км 8+470 до км 14+200 – изместване на газопровода с дължина 5870 м;
- от км 14+800 до км 16+700 – изместване на газопровода с дължина 2240 м;
- км 91+620 – изместване на газопровода с дължина 210 м;
- км 92+300 – изместване на газопровода с дължина 645 м;
- км 94+930 – изместване на газопровода с дължина 440 м;
- км 99+150 – изместване на газопровода с дължина 650 м;

Син вариант:

- км 9+200 – изместване на газопровода с дължина 1055 м;
- км 17+320 – изместване на газопровода с дължина 135 м;
- км 69+200 – изместване на газопровода с дължина 610 м;
- км 78+110 – изместване на газопровода с дължина 385 м;
- км 97+600 – изместване на газопровода с дължина 310 м;
- км 108+186 – монтиране на разрезен кожух.

Комбиниран вариант

- съществуващи трасета при км 0+870; км 17+342;
- съществуващи трасета при км 93+816; км 95+839; км 99+848; км 101+506; км 111+866

Очакваните засягания на земите и почвите за очакваните трайни нарушения на земите и почвите и брой имоти са в размер на:

Червен вариант – 3747 общо броя засегнати имоти с площ за очакваните трайни нарушения на земите и почвите - 11437.635 дка;

Син вариант - 3989 общо броя засегнати имоти с площ за очакваните трайни нарушения на земите и почвите 11995.402 дка;

Комбиниран вариант - 3848 общо броя засегнати имоти с площ за очакваните трайни нарушения на земите и почвите 11 725.269 дка.

Трасето на АМ „Русе – Велико Търново“ преминава през границите на седем защитени зони (Натура 2000 места) по смисъла на ЗБР: BG0000608 „Ломовете“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000609 „Река Росица“, BG0000231 „Беленска гора“, BG0000213 „Търновски височини“, BG0000282 „Дряновска река“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включени в списъка от защитени зони, приет от Министерския съвет с Решение № 122/02.03.2007 г. (обн., ДВ, бр. 21/2007 г.) и BG0000205 „Ломовете“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД – 562/05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 84/2008 г.), изм. със Заповед № РД – 382/19.04.2013 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр.50/2013 г.).

Предвид разпоредбата на чл. 31, ал. 1 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за ОС*, ИП е подложено на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване в защитените зони. След преценка на основание чл. 39, ал. 3 от *Наредбата за ОС*, съгласно която инвестиционното предложение има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в посочените по-горе защитени зони, и дадени съгласно чл. 39, ал. 5 от същата Наредба указания, е изготвен доклад за оценка на степента на

въздействието върху защитените зони (ДОСВ). Очакваните въздействия на инвестиционното предложение върху предмета и целите на защитените зони са подробно разгледани и оценени в ДОСВ.

поради следните мотиви и фактически основания:

1. В доклада за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и е направен анализ на очакваните въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху околната среда и здравето на хората. Обобщеното въздействие на емитираните замърсители по време на строителството и експлоатацията върху компонентите на околната среда може да се класифицира като незначително, краткосрочно за периода на строителство, постоянно при експлоатация, пряко и обратимо, с малък териториален обхват и с незначителен кумулативен ефект, в съответствие с приетите национални и европейски нормативни изисквания, и не предполага негативни въздействия върху здравето на хората, компонентите и факторите на околната среда, поради следното:

1.1. Характерът на въздействията по време на строителството може да се класифицира като краткосрочно, периодично/временно при изграждане на автомагистралата, с ниска степен на въздействие, локален мащаб, в обхвата на населените места, пресичани от обслужващите строителството пътища. При експлоатацията степента на въздействие в участъка Русе-Бяла е оценена като много ниска, а в участъка Бяла-ВеликоТърново като средна, предвид засегнати единични сгради (промишлени) в п.в.

1.2. Степента на въздействие върху повърхностните води по време на строителството се класифицира като ниска, краткосрочна, с локален мащаб, с малък териториален обхват в местата на пресичане на повърхностните водни обекти. При експлоатацията на обекта въздействието върху повърхностните води се очаква да бъде с ниска степен на въздействие, с локален териториален обхват. По отношение на подземните води комбинираният вариант се оценява като такъв с ниска степен на въздействие, локален мащаб, с малък териториален обхват в местата на пресичане на СОЗ.

1.2.1. Обобщавайки въздействието на ИП за „АМ „Русе - Велико Търново“ върху водите се констатира, че не се очаква негативно въздействие върху тяхното количествено и качествено състояние, не се очакват съществени въздействия върху хидроморфологичното състояние на повърхностните водни обекти. Такова не се очаква и при корекции на елементите на засегнатата техническа инфраструктура – реконструкции на газопроводи, топлопроводи, електропроводи, оптични и тт кабели, водопроводи, канали, напоителни полета, и др.

1.3. Въздействието, свързано с изграждането на АМ “Русе - Велико Търново” по време на строителството върху климатичните фактори ще бъде отрицателно, краткотрайно и локално, дължащо се на отпадъчните газове от строителната и транспортна техника, взривните работи при тунелите, основно от количеството на емитираните парникови газове.

1.4. С ниска степен на въздействие (след изпълнение на условието за корекция на трасето по отношение избягване засягането на находища на подземни богатства), се оценява въздействието върху земните недра по време на строителството, с локален мащаб в границите на строителната площ. По време на експлоатацията практически няма вероятност от въздействие върху състоянието на земните недра.

1.5. По отношение на биологичното разнообразие:

1.5.1. Колективът от независими експерти, разработили ДОВОС е разгледал и оценил въздействията върху биологичното разнообразие за всеки предложен от възложителя проектен вариант;

1.5.2. По отношение на растителния свят е предложен комбиниран вариант, с който по-голяма част от трасето преминава през обработваеми земи и деградирали пасища с храсти;

1.5.3. Комбинираният вариант е приемлив и по отношение на животинския свят, при който очакваните въздействия са незначителни;

1.5.4. ИП не засяга пряко защитените територии, обявени по реда на *Закона за защитените територии* (ЗЗТ). Отстоянието до защитените територии по различните варианти на трасето е както следва:

- Природен парк „Русенски Лом“ – около 3 км от трите варианта на трасетата;
- Защитена местност (ЗМ) „Естествено находище на кримска какула“ – около 4 км югоизточно от червен/комбиниран вариант и на около 2,2 км северозападно от син вариант;
- ЗМ „Джолюнгол“ – около 2,7 км източно от син вариант;
- ЗМ „Преображенски манастир“ – около 2,5 км източно от син вариант;
- ЗМ „Дервента“ – около 2,5 км югоизточно от син вариант;
- Природна забележителност (ПЗ) „Декилиташ“ – около 4 км северозападно от червен вариант.
- ПЗ „Кая бунар“ – около 170 м западно от червен/комбиниран вариант;
- ПЗ „Дрянов хълм“ – около 2,8 км западно от червен/комбиниран вариант;

1.5.5. Не се очакват евентуални отрицателни въздействия върху защитените територии, включително и върху Природен парк „Русенски Лом“, поради което не се предвиждат мерки за предотвратяване, намаляване или прекратяване на значителни вредни въздействия върху тях.

1.6. За комбинирания вариант степента на въздействие по време на строителството по отношение на отпадъците може да се класифицира като средна, предвид значителния обем изкопни и земни маси, но краткосрочна и с локален мащаб, с голям териториален обхват. По време на експлоатацията степента на въздействие ще бъде ниска, краткосрочна, с локален мащаб, с малък териториален обхват на въздействието.

1.7. В периода на строителството на АМ „Русе - Велико Търново“, строителство на прилежащите на автомагистралата съоръжения и реконструкции на съоръжения на други ведомства, не се предвижда използване на опасни химични вещества, препарати и продукти, подлежащи на забрана. При строителството на автомагистралата не се предвижда съхраняване на опасни вещества на строителните площадки. В периода на експлоатацията на пътя не се планират дейности с опасни химични вещества.

1.8. Характерът на въздействията върху обекти с нормиран шумов режим по време на строителството може да се класифицира като краткосрочно и обратимо, със средна степен на въздействие и локален мащаб. По време на експлоатацията въздействието от шума е отрицателно, дългосрочно, непрекъснато, с локален обхват и със средна степен на въздействие. При реализиране на ИП, вибрации ще бъдат излъчвани само при работата на определени машини и съоръжения. Пътят в периода на експлоатация не е източник на вибрации.

1.9. Изграждането на АМ „Русе – Велико Търново“ ще има отрицателно въздействие върху ландшафта, но с допустими изменения в типологията му и допустими промени в пространствените структури и изгледните пространства. Основният тип ландшафт ще остане непроменен, като няма да има съществени

изменения във вътрешната структура и функционирането на ландшафтите, които да предизвикат допълнителни нарушения в екологичното равновесие. Ще бъдат засегнати частично локалните ландшафти – селскостопански, горскостопански, аквали, които ще претърпят изменения в посока на антропогенни ландшафти с подсистема – транспортна.

1.10. Нормалната експлоатация на АМ „Русе-Велико Търново“ няма да създава заплаха за недвижимите културни ценности в непосредствена околност.

1.11. Предвид анализа и оценката, проведените огледи, проучвания, изследвания, изчисления и направената прогнозна оценка за въздействието на обекта, са предложени мерки, предвидени да предотвратят или намалят значителни вредни въздействия върху околната среда, както и план за изпълнение на тези мерки, които са постановени с настоящото решение.

1.12. Съгласно заключението на колектива от експерти по ОВОС, основано на оценката на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие на околната среда, предвидените в ИП дейности ще отговарят на нормативните изисквания на законодателството по околна среда. В тази връзка не се очаква значително негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда и здравето на хората, както на територията на пътното трасе и в близост до пътя, така и в трансграничен контекст.

2. Реализацията на ИП по комбиниран вариант няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в защитени зони BG0000608 „Ломовете“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000609 „Река Росица“, BG0000231 „Беленска гора“, BG0000213 „Търновски височини“, BG0000282 „Дряновска река“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, предвид следните обстоятелства:

2.1. Реализирането на ИП няма да наруши целостта, структурата и функциите на защитените зони, тъй като при прилагане на предвидените мерки при реализацията по избрания вариант няма да се засегнат значителни площи от местообитания на видове и природни местообитания, предмет на опазване;

2.2. Степента на отрицателните въздействия, изразяващи се в загуба, увреждане и/или фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове е незначителна, тъй като се засягат ограничени площи от тях, както следва:

2.2.1. Защитена зона BG0000608 „Ломовете“

2.2.1.1. Реализацията на ИП засяга 3 природни местообитания, предмет на опазване в защитена зона BG0000608 „Ломовете“, за които по време на строителството ще бъдат унищожени, съответно фрагментирани площи под 1 % от представеността им в зоната, поради което въздействието върху тях се оценява като незначително. Това се отнася до местообитания 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (Важни местообитания на орхидеи), от което се засягат 0.17%, 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), от което се засягат 0.38% и 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори, от което се засягат - 0.015%.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант не засяга находища на двата растителни вида, предмет на опазване в зоната - Янкева пърчовка (*Himantoglossum jankae*, 2327 *Himantoglossum caprinum* p.p.) и Червено усойниче (*Echium russicum*).

2.2.1.2. По отношение на степента на въздействие върху местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в защитена зона BG0000608 „Ломовете“, заключението е, че се очаква незначително въздействие, тъй като:

- Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще окаже пряко въздействие върху местообитанията на сухоземните безгръбначни видове, предмет на опазване в зоната. Поради малката засегната площ – под 1 % от потенциалните местообитания на тези видове в зоната, въздействието върху тях в резултат на унищожаването им е оценено като незначително, което съответно не предполага значителни отрицателни въздействия върху числеността и структурата на популациите им.

Същото се отнася и за водните безгръбначни видове – реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще окаже пряко въздействие върху местообитанията на бисерната мида (*Unio crassus*). По време на строителството на мостовите съоръжения в резултат на строителни дейности в речните легла ще бъдат увредени 2,697 дка, или 0,057% от потенциалните местообитания на вида в зоната, но предвид временния характер на строителните дейности и липсата на трайно изменение в естествения хидрологичен режим на реките, местообитанията ще се възстановят бързо, след приключване на строителните дейности.

- Реализацията на ИП по комбиниран вариант засяга потенциални местообитания на следните видове риби, предмет на опазване в зоната - Украинска минога (*Eudontomyzon mariae*), Балканска кротушка (*Gobio kessleri*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Вион (*Misgurnus fossilis*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*) и Голям щипок (*Cobitis elongata*), като прякото въздействие ще е временно и обратимо само по време на строителството (няма да бъде променен естественият хидрологичен режим на водните тела, а възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо, след приключване на строителните дейности), тъй като се засягат по-малко от 1 % от площта на местообитанията им в зоната.

- Незначително по степен увреждане по време на строителство ще има върху потенциални местообитания на видовете земноводни - Дунавски гребенест тритон (*Triturus dobrogicus*), върху 0,11% от потенциалните местообитания, респ. 0,88% от оптималните местообитания за вида, и върху 0,11% от потенциалните, съответно 0,71% от оптималните местообитания за Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*). Прякото въздействие ще е временно и обратимо само по време на строителството, а възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо, след приключване на строителните дейности), предвид факта, че се засягат по-малко от 1 % от площта на местообитанията им в зоната, не се очаква промяна в природозащитното състояние (ПС) на видовете. Няма да има въздействие върху потенциални местообитания на вида южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), тъй като същият не се среща в обхвата на трасето и няма картирани потенциални местообитания.

- поради малката засегната площ от потенциални и оптимални местообитания на видовете, въздействието върху влечугите също се оценява като незначително. Обхватът на трасето ще засегне 0,09% от потенциалните местообитания, съответно 0,13% от оптималните местообитания за Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), 0,06% от потенциалните местообитания на Шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*), 0,06% от потенциалните местообитания Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), включително 0,07 от потенциалните и 0,25% от оптималните местообитания на Пъстър смок (*Elaphe sauromates*).

- С реализацията на ИП ще бъдат засегнати минимални площи от местообитанията на бозайниците, предмет на опазване в зоната, поради което въздействието върху тях ще бъде незначително. В обхвата на трасето попадат 0,028% от потенциалните местообитания на Лалугер (*Spermophilus citellus*), 0,747% от потенциалните местообитания на Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*),

0,073% от потенциалните местообитания за Видрата (*Lutra lutra*), 0,353% от потенциалните местообитания на Степен пор (*Mustela eversmannii*) и 0,021% от потенциалните местообитания на Пъстър пор (*Vormela peregusna*). Не се очаква да има въздействие върху Европейския вълк (*Canis lupus*), тъй като в обхвата на трасето липсват потенциални местообитания на вида.

- Въздействието върху видовете прилепи, предмет на опазване в защитената зона, е незначително, тъй като ще бъдат засегнати минимални площи (под 1 %) от потенциалните им хранителни местообитания, не се засягат пряко и техни убежища.

2.2.1.3. Степента на фрагментиране/барьерен ефект на природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в зоната също са оценени като незначителни, тъй като:

- реализирането на ИП по този вариант няма да доведе до фрагментация на природни местообитания (6210, 91E0* и 91M0), тъй като засегнатата площ от тях е достатъчно малка, за да не предизвика промени в структурата и функциите им.

- се засяга незначителна площ от местообитанията на двете групи безгръбначни, като при водните безгръбначни въздействието е временно и обратимо. Барьерен ефект може да възникне при 3 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като незначително.

- реализацията на ИП по комбиниран вариант няма да фрагментира местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Барьерен ефект може да възникне при 7 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като незначително.

- фрагментация и прекъсване на био коридори се очаква само по време на строителство върху местообитания на видовете земноводни и влечуги, която ще е в незначителна степен, предвид малката площ на засегнатите местообитания. След приключване на строителните дейности връзката между фрагментираните местообитания (включително био коридорната функция) ще се възстанови по естествен начин.

- засяга се много малка площ от потенциалните хранителни местообитания на видовете прилепи, предмет на опазване в зоната. Барьерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

- засяга се малка площ от потенциалните местообитания на видовете бозайници, предмет на опазване. Оцененото като значително по степен въздействие от типа барьерен ефект върху потенциални местообитанията на вида Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*) ще бъде смекчено чрез прилагане на предложената мярка.

2.2.1.4. Реализирането на трасето няма да доведе до поява на значително по степен безпокойство върху популациите на видовете, предмет на опазване в зоната, предвид следното:

- безгръбначните и рибите са нечувствителни към безпокойство, тъй като са с просто устроена (примитивна) нервна система. За видовете бозайници, земноводни и влечуги може да се очаква незначително безпокойство само по време на строителството. Оцененото средно по степен въздействие безпокойство в убежища на 9 вида прилепи (Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям нощник (*Myotis myotis*)), предмет на опазване в зоната ще бъде преодоляно чрез прилагане на предложената мярка за монтиране на

шумоизолиращи прегради с височина 2 м от двете страни на мостовото съоръжение над река Русенски Лом, както и от двете страни на пътя преди и след моста.

2.2.1.5. Смъртността като възможно въздействие върху видовете, опазвани в зоната, също е оценена като незначителна, тъй като:

- при безгръбначните пряка смъртност на ларви и индивиди е възможна при разчистване на дървесна растителност и храсти по време на строителните дейности. По време на експлоатацията е възможна смъртност на индивиди при сблъсък с МПС. Поради малка вероятност от такъв риск или висока численост на популациите в зоната, смъртността ще бъде в границите на естествените промени в числеността на популациите и няма да предизвика промени в структурата и функциите им.

- по време на строителството въздействието смъртност на индивиди при рибите ще се изрази също в незначителна степен, при условие, че по време на строителството на мостовите съоръжения не се допуска замърсяване (повишаване на турбовидността) на речното течение извън строителната площадка.

- оценената като значителна по степен на въздействие смъртност по време на експлоатацията на магистралата върху популациите на видовете Степен пор (*Mustela eversmannii*) и Пъстър пор (*Vormela perezusna*) ще се минимизира до незначителна с прилагане на предложените мерки за намаляване на въздействието. Въпреки оценката за незначително въздействие за Добруджанския (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*) са предложени мерки за смекчаване на въздействието.

- оценената като средна по степен на въздействие смъртност по време на експлоатацията на магистралата върху популациите на 9 от видовете прилепи (*Rhinolophus mehelyi*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus euryale*, *Miniopterus schreibersii*, *Myotis blythii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis myotis*, предмет на опазване в зоната с прилагане на смекчаващи мерки ще бъде намалена.

- при експлоатацията на магистралата въздействието смъртност върху видовете земноводни е оценено като незначително, тъй като участъкът, който пресича потенциалните им местообитания не е наземен или се намира почти изцяло върху мост. Експлоатацията на магистралата може да доведе до смъртност на индивиди от видовете влечуги, предмет на опазване в зоната. При пъстрия смок (*Elaphe sauromates*) въздействието върху популацията в зоната е оценено като значително. С прилагане на предложената мярка – поставяне на плътни огради от двете страни на магистралата в участъците между км 18+600 и км 20+575, между км 21+295 и км 22+345, които да възпрепятстват попадането на животни на пътното платно, въздействието ще се намали до незначително. За видовете Шипобедрена и Шипоопашата костенурки (*Testudo graeca*, *Testudo hermanni*), въпреки оценката за незначително въздействие е предложена мярка за минимизиране на въздействието.

2.2.1.6. За всички природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, кумулативното въздействие е оценено като незначително.

2.3. Защитена зона BG0000610 „Река Янтра“

2.3.1. Реализацията на ИП по комбинирания вариант засяга частично пет природни местообитания, предмет на опазване в защитената зона, от които по време на строителството ще бъдат унищожени, съответно фрагментирани площи под 1 % от представеността им в зоната, поради което въздействието върху тях се оценява като незначително. Това се отнася до местообитания 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion* - 0.247%, 8210 – Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове - 0.392 %, 91E0 Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) -

0.854 %, 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори - 0.259%. Средно по степен въздействие ще има единствено върху природно местообитание 6250*, от което се засягат 1,22%. С прилагане на предложената мярка „Обхвата на трасето от км 58+800 до км 59+350 да се намали така, че засегнатата площ от местообитание 6250 да стане не повече от около 25 дка, или под 1 %“ въздействието ще се намали до незначително.

С комбинирания вариант не се засягат находища на растителни видове, предмет на опазване в защитената зона.

2.3.2. По отношение на степента на въздействие върху местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в защитена зона BG0000610 „Река Янтра“, заключението е, че се очаква незначително въздействие, тъй като:

- Реализацията на ИП по този вариант ще окаже пряко въздействие върху местообитанията на 7 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Поради малката засегната площ – под 1 % от потенциалните местообитания на тези видове в зоната, въздействието върху тях в резултат на пряко унищожаване е оценено като незначително, което съответно не предполага значителни отрицателни въздействия върху числеността и структурата на популациите им.

- Реализацията на ИП по комбиниран вариант засяга потенциални местообитания на 13 вида риби, предмет на опазване в зоната - Украинска минога (*Eudontomyzon mariae*), Малка кротушка (*Gobio uranoscopus*), Белопера кротушка (*Gobio albipinnatus*), Балканска кротушка (*Gobio kessleri*), Распер (*Aspius aspius*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Вижон (*Misgurnus fossilis*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Голям щипок (*Cobitis elongata*), Голяма вретенарка (*Zingel zingel*), Малка вретенарка (*Zingel streber*), като прякото въздействие ще е временно и обратимо само по време на строителството (няма да бъде променен естественият хидрологичен режим на водните тела, а възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности), предвид факта, че се засягат по-малко от 1 % от площта на местообитанията им в зоната. Върху видовете Ивичест бибан (*Gymnocephalus schraetzer*), Високотел бибан (*Gymnocephalus baloni*) и Сабица (*Pelecus cultratus*) няма да има въздействие, тъй като в обхвата на пътя няма потенциални местообитания.

- Незначително по степен увреждане по време на строителство ще има върху потенциални и оптимални местообитания на видовете земноводни - Дунавски гребенест тритон (*Triturus dobrogicus*) върху 0,15% от потенциалните местообитания, респ. 0,14% от оптималните местообитания за вида; 0,19% от потенциалните, съответно 0,04% от оптималните местообитания за Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*); 0,22% от потенциалните местообитания на Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) и 0,05% от потенциалните местообитания за южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

- Предвид малкия процент засегнати площи от потенциални и оптимални местообитания на видовете, въздействието върху влечугите също се оценява като незначително. Обхватът на трасето ще засегне 0,21% от потенциалните местообитания, съответно 0,01% от оптималните местообитания за Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), 0,45% от потенциалните местообитания на Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), 0,15 % от потенциалните местообитания на Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), 0,17% от потенциалните местообитания, включително 0,10% от оптималните за Пъстър смок (*Elaphe sauromates*).

- С реализацията на ИП ще бъдат засегнати минимални площи от местообитанията на бозайниците, предмет на опазване в зоната, поради което въздействието върху тях ще бъде незначително. Засягат се 0,016 % от потенциалните местообитания на Лалугер (*Spermophilus citellus*), 0,562% от потенциалните

местообитания на Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), 0,032% от потенциалните местообитания за Видрата (*Lutra lutra*) и съответно 0,150% от потенциалните местообитания на Пъстър пор (*Vormela peregusna*). Не се очаква да има въздействие върху Европейски вълк (*Canis lupus*) – в обхвата на трасето няма потенциални местообитания на вида.

- Въздействието върху видовете прилепи, предмет на опазване в защитената зона, е незначително, тъй като ще бъдат засегнати минимални площи (под 1 %) от потенциалните им хранителни местообитания. Не се засягат пряко техни убежища.

2.3.3. Степента на фрагментиране/бариерен ефект на природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в зоната също е оценена като незначителна, тъй като:

- реализирането на ИП по комбиниран вариант ще доведе до частична фрагментация на 1 природно местообитание - 6250, като въздействието ще бъде сведено до незначително, чрез предложената мярка за намаляване на засегнатата площ от него до 25 дка или под 1% от площта на местообитанието в зоната;

- се засяга незначителна площ на местообитанията на двете групи безгръбначни, като при водните безгръбначни въздействието е временно и обратимо.

- няма да се фрагментират местообитания на видовете риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Предвид временния му характер, само по време на строителството, въздействието бариерен ефект също ще бъде незначително.

- фрагментация и прекъсване на биокоридори на местообитания на земноводни и влечуги ще възникне по време на строителството, но въздействието ще бъде временно и обратимо, след което връзката между фрагментираните местообитания (включително биокоридорната функция) ще се възстанови по естествен начин. Средната по степен на въздействие фрагментация по време на експлоатацията на магистралата върху местообитания на видове земноводни и влечуги ще бъде сведена до незначителна чрез прилагане на предложените смекчаващи мерки.

- не се очаква фрагментация/бариерен ефект върху популациите на видовете прилепи, тъй като всички конструктивни елементи на автомагистралата, както и трафикът на моторните превозни средства не се явяват трайна непреодолима пречка за ловуващи и мигриращи индивиди.

- поради малката засегната площ и/или временния характер по време на строителството на магистралата, фрагментацията на местообитания на видовете наземни бозайници, предмет на опазване в зоната също ще е незначителна. Оцененото като значително по степен въздействие бариерния ефект по време на строителството и експлоатацията на магистралата за Добруджанския среден хомяк (*Mesocricetus newtoni*), ще се намали с прилагане на предложените мерки (проектиране на многовидови проходи, ако няма други, предвидени по проект съоръжения – напр. водостоци, подлези) за дефрагментация.

2.3.4. Смъртността като въздействие върху видовете, опазвани в зоната, също е оценена като незначителна, тъй като:

- по време на строителството и/или експлоатацията на магистралата се засяга малката площ от потенциалните местообитания на видовете безгръбначни.

- по време на строителството въздействието смъртност на индивиди при риби ще се изрази също в незначителна степен, тъй като е вероятно само унищожаване на хайвер и ювенилни екземпляри поради замърсяване на реката при евентуални аварийни ситуации. Предвид предложените мерки за опазване на водите като ключов елемент на местообитанията, въздействието върху популациите на видовете риби, опазвани в зоната, се оценява като незначително.

- по време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри Земноводни и влечуги. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри. Общо въздействието е оценено като средно, като с прилагане на предложените мерки ще бъде сведено до незначително.

- въздействието върху популациите на видовете прилепи в зоната е оценено като незначително.

- по време на експлоатацията на магистралата е възможна смъртност за 3 вида бозайници, предмет на опазване в зоната, като за един от тях - *Vormela peregusna*, въздействието върху популацията в зоната е оценено като значително, като с прилагането на предложените мерки въздействието ще се намали до незначително.

2.3.5. Реализирането на ИП по комбинирания вариант няма да доведе до поява на значително по степен безпокойство върху популациите на видовете, предмет на опазване в зоната, поради следното:

- безгръбначните и рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство.

- за видовете бозайници, земноводни и влечуги може да се очаква незначително безпокойство само по време на строителството.

- по време на строителството и експлоатацията не се очаква безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциалните им убежища от трасето на АМ.

2.3.6. За всички природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, кумулативното въздействие е оценено като незначително

2.4. Защитена зона BG0000609 „Река Росица“

2.4.1. В обхвата на ИП по комбиниран вариант попада частично едно природно местообитание, предмет на опазване в защитената зона 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae). Въздействието върху местообитанието е оценено като незначително, поради малката засегната площ - 1,159 дка или 0,303 % от площта на местообитанието в зоната, което няма да доведе до промяна във функциите му в границите на зоната.

С комбинирания вариант не се засягат находища на растителни видове, предмет на опазване в защитената зона.

2.4.2. По отношение на степента на въздействие върху местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в защитената зона заключението е, че се очаква незначително въздействие, тъй като:

- Реализацията на ИП по комбинирания вариант ще окаже пряко въздействие върху местообитанията на сухоземните безгръбначни видове, предмет на опазване в зоната. Поради малката засегната площ – под 1 % от потенциалните местообитания на тези видове в зоната, въздействието върху тях в резултат на унищожаването им е оценено като незначително, което съответно не предполага значителни отрицателни въздействия върху числеността и структурата на популациите им.

- Същото се отнася и за бисерната мида (*Unio crassus*). С комбинирания вариант на трасето ще се засегнат 1,388 дка, или 0,101 % от потенциалните й местообитания в зоната, но предвид временния характер на строителните дейности и липсата на трайно изменение в естествения хидрологичен режим на реките, местообитанията ще се възстановят бързо, след приключване на строителните дейности.

- Реализацията на ИП по комбиниран вариант засяга потенциални местообитания на следните видове риби, предмет на опазване в зоната - Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Голям щипок (*Cobitis elongata*), като прякото

въздействие ще е временно и обратимо само по време на строителството (няма да бъде променен естественият хидрологичен режим на водните тела, а възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности), предвид факта, че се засягат по-малко от 1 % от площта на местообитанията им в зоната.

- Незначително по степен увреждане по време на строителство ще има върху потенциални и оптимални местообитания на видовете земноводни – ще бъдат засегнати 0,10% от потенциалните, съответно 0,01% от оптималните местообитания за Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*) и 0,06% от потенциалните местообитания за южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*). Няма да има въздействие върху Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), тъй като в обхвата на трасето няма установени или картирани потенциални местообитания на вида.

- Предвид малкия процент засегнати площи от потенциални и оптимални местообитания на видовете, въздействието върху влечугите също се оценява като незначително. Обхватът на трасето ще засегне 0,10% от потенциалните местообитания, съответно 0,05% от оптималните местообитания за Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), 0,09% от потенциалните местообитания на Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), 0,11 % от потенциалните местообитания на Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), 0,10% от потенциалните местообитания, включително 0,05% от оптималните за Пъстър смок (*Elaphe sauromates*).

- С реализацията на ИП ще бъдат засегнати минимални площи от местообитанията на бозайниците, предмет на опазване в зоната, предвид което въздействието върху тях ще бъде незначително. Засягат се 0,093% от потенциалните местообитания за Видрата (*Lutra lutra*) и 0,111% от потенциалните местообитания на Пъстър пор (*Vormela peregusna*). Не се очаква да има въздействие върху Европейски вълк (*Canis lupus*), Лалугер (*Spermophilus citellus*) и Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), предвид факта, че в обхвата на трасето няма картирани или установени потенциални местообитания на видовете.

- Въздействието върху видовете прилепи, предмет на опазване в защитената зона, е незначително, тъй като ще бъдат засегнати минимални площи (под 1 %) от потенциалните им хранителни местообитания. Не се засягат пряко техни убежища.

2.4.3. Степента на фрагментиране/бариерен ефект на природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в зоната също е оценена като незначителна, тъй като:

- не се очаква фрагментация природно местообитание 91E0, поради сравнително малката засегната площ - 0,303 % от площта му в зоната; .

- се засяга незначителна площ на местообитанията на 3 вида безгръбначни, като при водните безгръбначни въздействието е временно и обратимо.

- реализацията на инвестиционното предложение по този вариант няма да фрагментира местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 4 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като незначително.

- фрагментация и прекъсване на биокоридори на местообитания на земноводни и влечуги ще възникне само по време на строителството, след което връзката между фрагментиранияте местообитания (вкл. биокоридорната функция) ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно и незначително по степен.

- не се очаква фрагментация/бариерен ефект върху популациите на видовете прилепи, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не се явяват трайна непреодолима пречка за ловуващи и мигриращи индивиди.

- реализацията на ИП по този вариант ще фрагментира местообитания на 2 вида наземни бозайници – видра и пъстър пор, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като незначително, поради малката засегната площ и/или временният му характер. Незначителен бариерен ефект ще има за същите видове.

2.4.4. Смъртността като възможно въздействие върху видовете, опазвани в зоната, също е оценена както следва:

- вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 3 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като незначително, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

- вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 4 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като незначително, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

- по време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри земноводни и влечуги. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от някои видове влечуги (вкл. негативна промяна на ПС при Обикновената блатна костенурка – *Emys orbicularis*). Общо въздействието се оценява като значително, но ще се сведе до незначително чрез прилагане на предложените смекчаващи мерки.

- по време на експлоатацията е възможна смъртност за 7 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като незначително.

- По време на експлоатацията е възможна смъртност за 1 вид бозайник, предмет на опазване в зоната - *Vormela peregusna*, като въздействието върху популацията в зоната е оценено като значително, с прилагането на предложените мерки, то ще бъде смекчено.

2.4.5. Реализирането на ИП по комбинирания вариант няма да доведе до поява на значително по степен безпокойство върху популациите на видовете, предмет на опазване в зоната, поради следното:

- Безгръбначните и рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие няма да има.

- Земноводните и влечуги са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството, но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и незначително по степен;

- по време на строителството и експлоатацията не се очаква безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по този вариант.

- незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

2.4.6. За всички природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, кумулативното въздействие е оценено като незначително.

2.5. Защитени зони BG0000231 „Беленска гора“, BG0000213 „Търновски височини“

Реализирането на ИП по комбиниран вариант, няма да окаже въздействие върху защитените зони, тъй като трасето на магистралата минава далеч западно от зоните и няма да има засягане върху предмета и целите им.

2.6. Защитена зона BG0000282 „Дряновска река“

2.6.1. В обхвата на ИП по комбиниран вариант попада частично едно природно местообитание, предмет на опазване в защитената зона 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). С реализацията на ИП по комбиниран вариант ще се засегнат 1,15 дка или 1,042% от площта на местообитанието в зоната. Въздействието по отношение на засегнатата площ от местообитанието е оценено като средно по степен на въздействие, но с прилагане на предложената мярка за „намаляване обхвата на трасето в границите на защитената зона (от км 129+980 до км 130+045), така че засегнатата площ от местообитанието да стане не повече от 1.090 дка, т.е. под 1% въздействието ще се намали до незначително.

2.6.2. По отношение на степента на въздействие върху местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в защитена зона BG0000282 „Дряновска река“, заключението е, че се очаква незначително въздействие, тъй като:

- Реализацията на ИП по комбинирания вариант ще окаже пряко въздействие върху местообитанията на сухоземните безгръбначни видове, предмет на опазване в зоната. Поради малката засегната площ – под 1 % от потенциалните местообитания на тези видове в зоната, въздействието върху тях в резултат на унищожаването им е оценено като незначително, което съответно не предполага значителни отрицателни въздействия върху числеността и структурата на популациите им.

- Същото се отнася и за бисерната мида (*Unio crassus*). С комбинирания вариант на трасето ще се засегнат 0,888 дка, или 0,166 % от потенциалните й местообитания в зоната, но предвид временния характер на строителните дейности и липсата на трайно изменение в естествения хидрологичен режим на реките, местообитанията ще се възстановят бързо след приключване на строителните дейности. Въздействие върху Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) няма да има, защото потенциални местообитания на видът не са картирани и установени в обхвата на трасето.

- Реализацията на ИП по комбиниран вариант засяга потенциални местообитания на следните видове риби, предмет на опазване в зоната - Малка кротушка (*Gobio uranoscopus*) Балканска кротушка (*Gobio kessleri*) Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*) Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), като прякото въздействие ще е временно и обратимо само по време на строителството (няма да бъде променен естественият хидрологичен режим на водните тела, а възстановяването на местообитанията ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности), предвид факта, че се засягат по-малко от 1 % от площта на местообитанията им в зоната.

- Незначително по степен увреждане по време на строителство ще има върху потенциални и оптимални местообитания на видовете земноводни – ще бъдат засегнати 0,17% от потенциалните местообитания за южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*) и 0,17 % на Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*). След приключване на строителните работи местообитанията ще се възстановят по естествен начин. Въздействието ще бъде временно и няма да доведе до промяна в ПС на видовете.

- Предвид малкия процент засегнати площи от потенциални и оптимални местообитания на видовете, въздействието върху влечугите също се оценява като незначително. Обхватът на трасето ще засегне 0,15% от потенциалните местообитания за Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), 0,16 % от потенциалните местообитания на Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и 0,16% от потенциалните местообитания за Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), като оптималните им местообитания не се засягат. Не се засягат потенциални и оптимални местообитания на Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*).

- С реализацията на ИП ще бъдат засегнати минимални площи от местообитанията на бозайниците, предмет на опазване в зоната, поради което въздействието върху тях ще бъде незначително. Засягат се 0,151% от потенциалните местообитания за Видрата (*Lutra lutra*). Не се очаква да има въздействие върху Европейски вълк (*Canis lupus*) и Пъстър пор (*Vormela peregusna*), тъй като в обхвата на трасето няма картирани или установени потенциални местообитания на видовете.

- Въздействието върху видовете прилепи, предмет на опазване в защитената зона, е незначително, тъй като ще бъдат засегнати минимални площи (под 1 %) от потенциалните им хранителни местообитания. Не се засягат пряко техни убежища.

2.7. Защитена зона BG0002025 „Ломовете“ за опазване на дивите птици

2.7.1. Реализацията на ИП „АМ Русе – Велико Търново“ по комбиниран вариант ще окаже незначително по степен въздействие върху целостта и структурата на защитена зона BG0002025 „Ломовете“, тъй като пряко ще бъдат засегнати 137 дка от територията ѝ, което представлява 0.04% от нея. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по Комбиниран вариант няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

2.7.2. Реализацията на ИП по този вариант засяга гнездови и/или хранителни местообитания на 55 вида птици, предмет на опазване в зоната. Оценената загуба на местообитания на видове птици, предмет на опазване в зоната, е между 0,03% и 0,08% от представеността на местообитанията им в нея. Предвид малката площ на засягане, въздействието за всички видове птици е оценено като незначително.

2.7.3. При строителството на магистралата се очаква да настъпи фрагментация на гнездови и/или трофични местообитания на видове птици, предмет на опазване в зоната, но предвид минималните площи на засягане, както и временния характер на въздействието, то е оценено като незначително по степен.

2.7.4. Барьерен ефект няма да има, тъй като пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците.

2.7.5. Макар, че възрастните птици са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството, при извършване на строителните дейности е възможно унищожаване на гнезда с яйца или на недобре летящи малки (ако такива се окажат в строителните граници), каквото въздействие ще има и при експлоатацията на магистралата поради пряк сблъсък с моторните превозни средства.

Въздействието върху популациите в зоната на 16 видове птици - *Accipiter brevipes*, *Accipiter nisus*, *Accipiter gentilis*, *Bubo bubo*, *Alcedo atthis*, *Caprimulgus europaeus*, *Coracias garrulus*, *Dendrocopus medius*, *Dryocopus martius*, *Falco naumani*, *Falco subbuteo*, *Gallinula chloropus*, *Ixobrychus minutus*, *Pernis apivorus*, *Picus canus* и *Rallus aquaticus*, е оценено като значително. Възможната смъртност на екземпляри ще бъде сведена до незначителна степен с прилагане на предложените мерки.

2.7.6. В резултат от реализацията ще се окаже значително безпокойство върху два вида птици (*Ixobrychus minutus* и *Rallus aquaticus*) по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително, като за намаляване на въздействието са предложени мерки.

2.7.7. Кумулативното въздействие за видовете птици, предмет на опазване в защитената зона е оценено като незначително за всички видове птици. Въз основа на анализа на издадените актове за съгласуване по реда на екологичното законодателство и тяхната давност, по-голяма част от тях няма вероятност да се реализират, в резултат на което няма да има натрупване на негативни въздействия върху тях в границите на зоната. Същото важи и за кумулиране на въздействията смъртност и безпокойство.

3. Извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 12, ал. 2, във връзка с чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС* установи, че реализацията на ИП „АМ „Русе – Велико Търново“ по комбиниран вариант“ е допустима спрямо режимите на защитените зони BG0000610 „река Янтра“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и BG0002025 „Ломовете“ за опазване на дивите птици, посочени в заповедите за обявяването им.

4. Във връзка с изискванията на чл. 4а от *Наредбата за ОВОС*, Басейнова дирекция „Дунавски район“ изразява становища с изх. № 1582/17.02.2016 г. и изх. № ОВОС-13/07.08.2017 г. Направено е заключение, че ИП е допустимо спрямо целите за опазване на околната среда, заложили в Плана за управление на речните басейни 2016-2021 г. и Плана за управление на риска от наводнения 2016-2021 г.

5. Със свои становища с изх. № 04-09-146/15.08.2017 г. и изх. № 04-09-146/20.09.2017 г. Министерство на здравеопазването дава положителна оценка на доклада за ОВОС по отношение на степента на значимост на въздействието и риска за човешкото здраве, и при включване на условия, които са постановени с настоящото решение.

6. При провеждането на процедурата по ОВОС са извършени консултации със заинтересовани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада по ОВОС с всички приложения към него, включително и ДОСВ, като:

6.1. След положителна оценка на качеството му, ДОСВ е предоставен за обществен достъп по смисъла на чл. 25 от *Наредбата за ОС*, като в едномесечния срок са постъпили писмени мотивирани становища и писма от заинтересовани лица. По същество в частта на възраженията, касаещи защитени зони, предметът им на опазване и очакваната степен на увреждането им, предвид наличната в МОСВ база данни и дадените от възложителя отговори по възраженията с вх. № ОВОС-13/13.12.2017 г. на МОСВ, не са налице обстоятелствата по чл. 39, ал. 10 от *Наредбата за ОС*, които да налагат извършване на допълнителни проучвания и анализи или събиране на допълнителна научна информация.

6.2. Проведени са десет срещи за обществено обсъждане в периода 28.11-01.12.2017 г. в община Павликени, община Горна Оряховица, община Велико Търново, Община Полски Тръмбеш, Община Ценово, Община Бяла, Община Борово, Община Две могили, Община Иваново и Община Русе при интерес от страна на заинтересованата общественост. В хода на процедурата по реда на глава шеста, раздел трети от ЗООС са постъпили писмени становища, мнения и др. В МОСВ е постъпило и становище от Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания при Българската академия на науките относно новоустановения вид Ангелова метличина (*Centaurea angelescui*). При извършена проверка в информационната система на МОСВ се установи, че посочените в писмото на БАН координати, в които таксонът е установен, попадат в границите на защитена зона BG0000608 „Ломовете“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, но отстоят на 180 м от трасето на автомагистралата и трите варианта на трасе, оценени в ДОСВ (червен, син, комбиниран) не засягат новоустановеното находище на Ангеловата метличина. Към настоящия етап липсват данни за дейности, които биха довели до значително отрицателно въздействие върху новия растителен вид. От населението и кмета на Община Горна Оряховица е изразено недоволство по отношение на предложения за реализиране вариант на трасе.

От възложителя е изготвено становище по смисъл на чл. 17, ал. 5 от *Наредбата за ОВОС*, което е предоставено в МОСВ с писмо вх. № ОВОС-13/11.12.2017 г. и вх. № ОВОС-13/21.12.2017 г., както и на засегнатите общини/кметства за осигуряване на обществен достъп. В съответствие с чл. 17, ал. 6 от *Наредбата за ОВОС* е осигурен

обществен достъп до становището на възложителя чрез интернет страницата и/или информационното табло. В писменото становище на възложителя по чл. 17, ал. 5 от *Наредбата за ОВОС* е отговорено на постъпилите мнения и становища, включително и по новопредложен вариант на трасе, за което възложителят на основание на изложените мотиви по всички постъпили становища счита, че няма предпоставки за прилагането на чл. 17, ал. 7 от *Наредбата за ОВОС*, т.е. не счита за необходимо да се включва в доклада за ОВОС.

7. Със свое Решение I-1/2018 г. от 11.01.2018 г., Висшият експертен екологичен съвет предлага да бъде одобрено осъществяването на инвестиционното предложение

и при следните условия:

I. За фазата на проектиране:

1. Да се съобрази:

1.1. трасето на комбинирания вариант по отношение:

- минимизиране засягането на находища на подземни богатства - у-к „Северен бряг“ на находище „Дичин“ и у-к „Нивата“ на находище „Ресен“;
- засягане на вододобивни съоръжения при с. Ресен.

1.2. Да се намери оптимално решение за предложения за реализиране паркинг, площадка за отдых в землището на гр. Дебелец, в посока към пътния възел.

2. Да се проектират и изградят допълнителни водостоци под пътното платно (ако няма предвидено по проект съоръжение, можещо да изпълнява дефрагментационна роля), позиционирани както следва (+/- 25 м): км 18+600; км 19+400; км 19+600; км 19+700; км 19+800; км 19+900; км 20+000; км 20+100; км 20+200; км 20+300; км 20+400; км 21+300; км 21+800; км 22+185; км 55+450, км 55+550, км 58+400, км 58+500, км 58+600, км 58+700, км 58+800, км 58+900 и км 106+600. Характеристика на водостоците: Правоъгълни (минимум 150/150 см) или тръбни (диаметър поне 150 см), без вертикални шахти (ако се налага съществуването на такива, то поне една от стените на всяка шахта да бъде с наклон не по-голям от 45 градуса). По този начин ще се намали отрицателното въздействие по отношение на бариерен ефект за *Mesocricetus newtoni* до незначително, както и въздействието фрагментация и бариерен ефект за други видове дребни бозайници, земноводни и влечуги, предмет на опазване в защитени зона BG0000608 „Ломовец“, BG0000610 „Река Янтра“ и BG0000609 „Река Росица“.

3. Да се предвидят и поставят плътни огради от двете страни на магистралата, които да възпрепятстват попадането на животни на пътното платно в участъците между км 18+600 и км 20+575, между км 21+295 и км 22+345, между км 55+400 и км 55+750, между км 57+600 и км 59+345, между км 106+510 и км 106+650. Специфика на оградите: Непрекъсната, гладка, вертикална повърхност с височина 120 см над земята, и подземна част 20 см (вкопана в земята). Може да бъде изградена от плоскости (плексиглас, ламарина и др.), бетонни елементи или ситна мрежа (с отвори по-малки от 0,5/0,5 см). Без фуги, гънки, подпори и др. между отделните елементи. Оградата трябва да бъде позиционирана така, че отворите на всички водостоци да останат извън нея спрямо пътното платно. По този начин ще се намали отрицателното въздействие по отношение на смъртност за видовете земноводни, влечуги и дребни бозайници, предмет на опазване в защитени зони BG0000608 „Ломовец“, BG0000609 „Река Росица“ и BG0000610 „Река Янтра“ до незначително, ще се намали и отрицателното въздействие

по отношение на смъртност за *Mesocricetus newtoni* в защитена зона BG0000608 „Ломовете“.

4. Да се проектират и монтират шумоизолиращи прегради с височина 2 м от двете страни на мостовото съоръжение над река Русенски Лом, както и по протежение на 100 м от двете страни на пътя преди и след моста. По този начин ще се намали степента на въздействията „безпокойство“ и „смъртност“ при видове прилепи, предмет на опазване в BG0000608 „Ломовете“ от средна до незначителна.

5. Стандартната ограда от км 18+800 до км 20+576, от км 57+600 до км 59+345 и от км 106+510 и км 106+650 да се модифицира, като се предвиди „кльон“, изработен от същата мрежа, както и оградата. По този начин ще се намали отрицателното въздействие по отношение на смъртност за видовете *Mustela eversmannii* и *Vormela peregusna* до незначително.

6. Обхватът на трасето от км 58+800 до км 59+350 да се намали така, че засегнатата площ от местообитание 6250, предмет на опазване в защитена зона BG0000610 „Река Янтра“ да стане не повече от 25 дка, или под 1%. По този начин ще се намали отрицателното въздействие по отношение на засегнатата площ от местообитание 6250 до незначително.

7. Обхватът на трасето в границите на 33 BG0000282 „Дряновска река“ (от км 129+980 до км 130+045) да се намали така, че засегнатата площ от местообитание 91E0 да стане не повече от 1.090 дка, или под 1%. По този начин ще се намали отрицателното въздействие по отношение на засегнатата площ от местообитание 91E0 до незначително.

8. Да се предвиди двустранно обезопасяване на мостовото съоръжение на р. Русенски Лом с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), предпазните огради да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците с преминаващи МПС и минимизиране на въздействието смъртност.

9. Да се разработят План за управление на околната среда и План за собствен мониторинг.

Планът за собствен мониторинг да включва и мониторинг на качеството на атмосферния въздух в населените места (в т.ч. до най-близко разположените жилищни квартали/зони на гр. Русе и с. Дебелец) и система от мерки, които да се прилагат при установяване на наднормено замърсяване с азотни оксиди, фини прахови частици и други замърсители, причинено от интензивен трафик и/или неблагоприятни метеорологични условия. Планът за собствен мониторинг да се съгласува с РИОСВ - Русе и РИОСВ - Велико Търново и съответните Регионални здравни инспекции.

10. Да се изготви индивидуален проект за шумозащитен екран:

10.1. при км 131+000, за обект птицеферма на земеделски производител, който да се изпълни преди въвеждане в експлоатация на автомагистралата, с оглед постигане на нива на шум, подходящи за отглеждане на стокови носачки;

10.2. за вилни зони „Самунджи“, „Сафта бюлюк“ и срещу ДЗС.

12. За пресичане на повърхностни водни обекти, както и за предвидените за изграждане на съоръжения за защита от вредното въздействие на водите е необходимо за всеки един (едно) от тях да се проведе процедура по издаване на разрешително за ползване на воден обект съгласно разпоредбите на чл. 46 от *Закона за водите*.

II. Преди и по време на строителството:

1. Преди започване на строителните дейности да се съгласуват със съответните общински администрации транспортните схеми на движение на транспортните машини за пренос на строителни материали и извозване на строителните отпадъци. По време на строителството да се съблюдават определените маршрути и строителните дейности да се извършват през светлата част на деня.

2. Водоснабдяването на площадките за отдих и обектите към тях да се осигури с вода, съответстваща на изискванията на Наредба № 9. Ако водата ще се довежда чрез водопроводни отклонения от магистрални водопроводи, преди мястото ѝ на дезинфекция от ВиК, следва да се осигури нейното обеззаразяване.

3. При строителството и експлоатацията на автомагистралата да се спазват забраните, ограниченията и ограниченията при доказана необходимост, съгласно изискванията на Наредба № 3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони (СОЗ) около водоизточниците и съоръженията, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни цели. В участъците от магистралата, преминаващи през санитарно-охранителни зони на водоизточници да се предвидят мерки за хидроизолация на пътя и отвеждане на повърхностните води от магистралата извън СОЗ и изпускането им след пречистването им чрез каломаслоуловители.

4. При строителството на мостовите съоръжения, да се използват т.н. екрани за тиня (turbidity curtains) или подходящи строителни технологии, с цел ограничаване на мътността на речните води и намаляване на риска от смъртност при водните видове животни. По този начин ще се намали риска от смъртност за видове риби и други водни организми, предмет на опазване в защитени зони BG0000608 „Ломовете“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000609 „Река Росица“ и BG0000282 „Дряновска река“.

5. С цел предотвратяване на значителното безпокойство и/или унищожаване на гнезда с яйца/малки за видовете птици *Ciconia nigra*, *Aquila pomarina*, *Circetus gallicus*, *Hieraaetus pennatus*, *Pernis apivorus*, *Accipiter brevipes*, *Accipiter nisus*, *Falco subbuteo*, *Burhinus oedicnemus*, *Actitis hypoleucos*, *Bubo bubo*, *Alcedo atthis*, *Coracias garrulus*, *Dryocopus martius*, *Picus canus* и *Calandrella brachydactyla*, предмет на опазване в защитена зона BG 0002025 „Ломовете“ и намаляване въздействията до незначителни, строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на птиците (15 март-15 август) за видовете, които се очаква да бъдат засегнати значително от безпокойство и/или унищожаване на гнезда с яйца/малки). В случай на необходимост строителните дейности да започнат в размножителния период на птиците, теренът на строителните площадки да бъдат предварително разчистени извън размножителния период от дървесна и храстова растителност с цел предотвратяване на смъртност на индивиди, загуба на яйца и намаляване на безпокойството по време на гнездене.

6. При строителството на мостовото съоръжение на р. Русенски Лом, да се обезопаси двустранно с предпазни огради с височина 3 м. С цел намаляване риска от сблъсък на птици, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“, с преминаващи МПС, при използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), предпазните огради да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици.

7. Изграждането на шумозащитни съоръжения в рисковите от акустична гледна точка участъци на автомагистралата да бъде завършено до пускане на същата в експлоатация, като в етапа на проектиране и преди започване на строителните дейности се разработи акустичен проект за определяне на точните акустични параметри на

шумозащитните съоръжения (конструкция, дължина, височина) за конкретните ситуации по трасето.

8. Преди началото на строителството да се информира РИМ - Русе и РИМ - Велико Търново и да се проведе специализирано археологическо проучване (издирване на археологически обекти) по трасето на магистралата, съобразно разпоредбите на чл. 161, ал. 1 от *Закона за културното наследство*. В резултат на това проучване да се изясни в каква степен строителството ще застраши обектите, разположени в обхвата на магистралата и да се определят конкретни мерки за опазване на всеки от тях.

9. Образуваните отпадъци от дейността на обекта да се предават, въз основа на писмени договори, на лица, притежаващи документ по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*.

10. Да се реализират предвидените шумозащитни екрани, в съответствие с изготвените проекти по т. I., 10 от настоящото решение.

11. Преди започване на строителството, възложителят да изготви собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети, за дейностите от приложното поле на *Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети, съгласно приложение № 1 на Наредба № 1 от 29.10.2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение* (обн., ДВ, бр. 96/07.11.2008 г.) и да я представи в РИОСВ - Русе и РИОСВ - Велико Търново.

12. В случай на извършване на пробивно-взривни дейности с използване на взривни вещества, преди започване на строителството, възложителят/операторът следва да извърши класификация на съоръжението, съгласно чл. 103, ал. 1 на ЗООС. В случаите на съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, възложителят/операторът следва да представи и уведомление за класификация и оценка по чл. 99б от ЗООС и при необходимост да предприеме допълнителни технически мерки за ограничаване на идентифицираните рискове за човешко здраве или околната среда.

III. По време на експлоатацията:

1. След пускане на магистралата в експлоатация да се извърши:

1.1. контрол на качеството на атмосферния въздух в жилищните и вилни зони най-близко разположени до автомагистралата. При необходимост да се изпълнят допълнителни мерки (като например подходящо залесяване и др.).

1.2. собствен мониторинг на еквивалентните нива на шум в най-близко разположените вилни зони и жилищни територии. При установяване на шумови нива над регламентираните в *Наредба № 6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението*, да се предприемат допълнителни шумозащитни мероприятия.

2. Да се поддържат в изправност изградените дефрагментационни и преградни съоръжения за безпрепятственото пресичане и предотвратяване излизането на пътното платно от земноводни и влечуги и дребни бозайници.

IV. Мерки по чл. 96, ал. 1, т. 7 от Закона за опазване на околната среда

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултат
1.	При необходимост строително-монтажните работи да започнат в периода от 15 март до 30 юни, теренът на строителните площадки да бъде разчистен извън този период от дървесна растителност, което ще предотврати загуби на яйца, малки и възрастни пойни птици, както и безпокойството на видове.	Проектиране	Опазване на биологичното разнообразие.
2.	Да се разработи <i>План за управление на строителни отпадъци (ПУСО)</i> , в съответствие с чл. 11, ал. 1 на ЗУО в обхват и съдържание, определени с наредбата за управление на строителните отпадъци и за влягане на рециклирани строителни материали. Третирането на строителните отпадъци да се извършва съгласно одобрен ПУСО, включен в обхвата на инвестиционните проекти по глава VIII от ЗУТ, одобрен по реда на чл. 11, ал. 7 от ЗУО (обн. ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г. в сила от 13.07.2012 г., посл. изм. и доп. бр. 13 от 07.02.2017 г.). Съгласно чл. 11, ал. 2, ПУСО се одобрява от кмета на общината или оправомощено от него длъжностно лице по искане на възложителя на строежа след влизането в сила на разрешението за строеж и преди откриването на строителната площадка и/или преди започването на дейностите по изграждане или премахване на обект. Също така, съгласно чл. 11, ал. 7, за строежи, разположени на територията на повече от една община, ПУСО се одобряват от кметовете на съответните общини или от оправомощени от тях длъжностни лица за частта от строежа, която се изпълнява в териториалния обхват на съответната община.	Проектиране	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО и изискванията на нормативната уредба по управление на отпадъците.

3.	Да се проектира водонепропусклива отводнителна система на пътната настилка и пътните съоръжения в обхвата на ИП в зоните при пресичане на II-ри и III-ти пояс на СОЗ, като преди заустване на тези води в хидрографската мрежа се предвиди изграждане на каломаслоуловители.	Проектиране и строителство	Спазване на нормативните изисквания и опазване на зоните за защита на водите.
4.	При ландшафтното оформяне на трасето и рекултивацията на нарушени терени да се използват типични за района растителни видове, като не се допуска използването на инвазивни и потенциално инвазивни чужди видове висши растения за България.	Проектиране и строителство	Запазване характера на растителността и природните местообитания и предотвратяване нахлуването на неместни видове.
5.	Преди началото на строителството за всеки участък, местоположението на временните площадки за съхранение на земни маси, които ще се използват на обекта и площадки за изкопани земни маси, които не отговарят на проектните спецификации за влагане в строежа, да се съгласува със съответната общинска администрация, на чиято територия е съответната площадка, в съответствие с чл. 19, ал. 1 от ЗУО.	Преди началото на строителните дейности	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО.
6.	Да се проведат спасителни разкопки при необходимост.	Преди началото на строителните дейности	Проучване на културните пластове и археологически структури в обхвата на АМ „Русе – Велико Търново“.
7.	Да не се използват строителни материали, съдържащи приоритетни и вредни вещества, както и да се осигури спазване на забраните на чл. 118а от Закона за води от замърсяване по отношение на приоритетните вещества. Да се спазват изискванията на чл.134 и чл.143 от Закона за водите.	Строителство	Опазване на почвите и водите.
8.	Спазване условията за депониране на изкопани земни и скални маси на регламентирани депа и при осигуряване стабилитет на насипните маси.	Строителство	Опазване на водни обекти.
9.	При разкриване на скални маси при подготовката на трасето и прокарването на тунелните изработки,	Строителство	Опазване на земните недра.

	окачествяването на последните да се изпълнява в обем и подход, аналогичен на проучване на находища за строителни материали.		
10.	Да не се допуска депониране на инертни материали и изхвърляне или депониране на излишни земни и скални маси, други строителни и битови отпадъци в речното легло (речно корито и крайбрежните заливаеми ивици) на реките.	Строителство	Опазване на водни обекти от замърсяване и ограничаване риска при наводнения.
11.	Да не се допуска депониране на отпадъци съдържащи приоритетни, опасни и вредни вещества, генерирани в процеса на строителство в границите на СОЗ като в случаите на отсъствие на определени СОЗ на водоизточници за питейно-битови води и минерални води, да се спазват препоръките на БД „ДР“.	Строителство	Опазване на водните обекти.
12.	Отнетият хумусен слой да се съхранява на определените за целта депа и в последствие да се използва за рекултивация на нарушени терени.	Строителство	Опазване на хумусния слой. Използване на хумуса при рекултивационните дейности на нарушени терени.
13.	Да се изпълнят своевременно рекултивационни дейности на насипи в обхвата на пътя	Строителство	Предотвратяване появата на ерозионни процеси.
14.	Да не се разкриват строителни площадки, временни площадки за съхранение на отпадъци, паркинги за строителна механизация и транспортни средства извън обхвата на пътя и в границите на земеделски земи с висока природна стойност.	Строителство	Опазване на земеделските земи.
15.	Да бъдат маркирани точно маршрутите за подходите към строителните обекти.	Строителство	Опазване на биологичното разнообразие и местообитанията.
16.	Да не се използва за достъп съществуващия полски път, северно от трасето, включително и при изготвяне на транспортните схеми, който минава през установеното находище на критично застрашен ендемит Ангелова метличина (<i>Centaurea angelescui</i>) с географски координати 43.74652°N, 25.95294°E.	Строителство	Опазване на находище на Ангелова метличина (<i>Centaurea angelescui</i>).
17.	Съхранението и употребата на опасни вещества и смеси (напр. горива и масла, битум, бои и лакове, материали	Строителство	Опазване на околната среда и човешкото здраве от въздействието на опасни

	за нанасяне на трайна маркировка, взривни вещества) да се извършва в съответствие с мерките за предотвратяване на аварии, изпускане или разливи и за контрол на експозицията, определени със съответния нормативен/ административен акт, в Информационните листове за безопасност и инструкциите за безопасна употреба.		химични вещества и смеси.
18.	Площадките за временно съхранение на строителни материали и отпадъци да бъдат разположени в границите на обхвата на автомагистралата в отчуждената полоса, където има достатъчно площи.	Строителство	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО.
19.	Отпадъчните при аварийна подмяна петролни масла да се събират по начин, който позволява тяхното регенериране – в затворени съдове, които са химически устойчиви, не допускат разливане или изтичане, маркирани са и се съхраняват на закрито.	Строителство	Опазване на почви и води.
20.	В случаите на аварийно изпускане на масла или други замърсители е необходимо незабавно да се отстранят замърсените земни маси и да се транспортират до площадка за отпадъци, притежаваща документ по чл. 35 от ЗУО за този вид отпадъци.	Строителство	Опазване на почви и води.
21.	След приключване на строителните работи на дадени строителни площадки местата за временно складиране на инертни материали и строителни отпадъци, своевременно да се почистват, като отпадъците се транспортират на отредените за третиране на строителни отпадъци места в съответствие със ЗУО. Да се извърши рекултивиране на местата, като се използва съхранявания хумус.	Строителство	Опазване на почви и въздух. Възстановяване на нарушените терени.
22.	Да се поддържат съоръженията за пречистване на води в оптимален технологичен режим. Да се извършва редовен оглед на каломаслоуловителите и почистването им при необходимост.	Експлоатация	Опазване на водните обекти.

23.	Да се уведомят своевременно компетентните органи при възникнали аварии с разливи на гориво-смазочни материали или други химични вещества.	Експлоатация	Опазване на повърхностните и подземни води от замърсяване.
-----	---	--------------	--

Настоящото решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда.

При промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някои от обстоятелствата, при които се издава настоящото решение по ОВОС възложителя/новият възложител трябва да уведоми своевременно Министерството на околната среда и водите (МОСВ) съгласно чл. 99, ал. 10 от Закона за опазване на околната среда.

На основание чл. 99, ал. 11 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 /пет/ години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

При констатиране неизпълнение на условията и мерките в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

На основание чл. 22, ал. 3 от Наредбата за ОВОС възлагам на директора на РИОСВ - Русе, РИОСВ - Велико Търново и Басейнова дирекция „Дунавски район” контрола по изпълнение на поставените условия и мерки в настоящото решение.

Заинтересуваните лица могат да обжалват решението в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Дата: 16.01.2018г.

МИНИСТЪРЪТ

